

SLOVENSKI

Poročevalec

Uredništvo: Ulica Casopisna podjetje Dvojinski poročevalec. — Direktor: Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vođjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 2, telefon 23-529 do 23-526. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526. — Oglašni oddelček: Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-696, za ljubljanske naročnike 20-463, za sunanje 21-832. — Poštni predal št. 29. — Ziro računa pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-5-2-367. — Mesečna naročnina 230 din.

PO POSVETOVANJU O TRGOVINI

(OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA)

Posvetovanje o trgovini in preskrbi mest, ki ga je v okviru svoje pete letne skupščine priredila od 29. do 31. maja Stalna konferenca mest, pomeni važen mejnik na poti urejanja najbolj perečih vprašanj našega notranjega blagovnega prometa.

Cilj tega posvetovanja je bil, da se po dosedanjih izkušnjah trgovine, smernicah VII. kongresa ZKJ, perspektivnem načrtu gospodarskega razvoja in najnovejših predpisih ZIS o organizaciji prometa s kmetijskimi pridelki predložijo ukrepi za izboljšanje trgovine in preskrbe mest. Hkrati s tem pa je hotelo to posvetovanje tudi vskladiti dejavnost vseh činiteljev, ki delujejo na področju trgovine in preskrbe mest.

Vsa vprašanja, ki so jih proučevali na posvetovanju o trgovini, bi po pomenu in važnosti zaslužila, da jih obdelamo posebej. V okviru tega članka pa bomo omenili samo nekaj najvažnejših spoznanj, zbranih na podlagi zares obilnih in tehtnih podatkov in izkušenj s področja trgovine in preskrbe, ki so jih navedli v razpravah na posvetovanju o trgovini.

Predvsem moramo poudariti, da je posvetovanje o trgovini — in pred tem tudi priprave za to posvetovanje — dalo možnost, da se veliko stvarneje kot pa kdajkoli do sedaj ugotovijo in spoznajo razni problemi naše trgovine in preskrbe mest. Postalo je očitno, da v mnogih naših mestih mislijo in razpravljajo o tem in iščejo poti za čim boljše ureditev raznih vprašanj trgovine in preskrbe že eno leto, ali pa dve leti, medtem ko so v raznih mestih o tem začeli misliti šele v zadnjem času.

Posvetovanje je dalje pokazalo, da počasni dozoreva (čemu je znatno prispevalo tudi samo posvetovanje) spoznanje, kdo je odgovoren za izboljšanje trgovine in preskrbe in kako morajo biti razdeljene vloge pri prizadevanjih za doseg tega cilja. Tako se je izkristaliziralo mnenje, da imajo zvezni organi nalogo, da formulirajo splošno politiko in da zagotovijo splošne pogoje za razvoj trgovine in dobre preskrbe mest. Uresničitev in izvedbo politike in ukrepov zveznih organov pa morajo prevzeti ljudski odbori, ki s svojimi sredstvi lahko — in morajo — pospešiti proces izboljševanja naše notranje trgovine. Hkrati s tem pa je posvetovanje pokazalo, da je še vedno mnogo pomanjivosti in iskanja poti glede praktičnih ukrepov, ki bi čim hitreje in čim bolj ekonomično ter s stališča potrošnikov tudi najboljše rešili vprašanje, kako uporabiti sedanje materialne možnosti in kako opraviti določene dolžnosti pri izboljševanju notranje trgovine.

Na posvetovanju so precej vskladili stališča do raznih vprašanj trgovine in preskrbe. Pokazalo se je, da lahko uredijo ta vprašanja v glavnem povsod enaki ukrepi, čeprav so določene razlike v trgovini in preskrbi raznih mest. Sedaj bi morali vsi ljudski odbori resno in pazljivo proučiti bogate izkušnje, navedene na posvetovanju, primerjati z njimi svojo politiko in ustrezno prilagoditi svoja prizadevanja za izboljšanje trgovine in preskrbe tistim izkušnjam drugih mest, ki so se v praksi pokazale kot dobre. Prav tako bi te izkušnje morali analizirati in proučiti državni organi in pristojni državni organi in jih upoštevati pri svoji politiki.

Veliko pozornost so na posvetovanju posvetili vprašanju tehnične opremljenosti trgovine. Zavzeli so stališče, da je modernizacija opreme trgovin — malih in velikih — naloga samih trgovin. Uresničitev velikih nalog na področju trgovine in preskrbe, kot so n. pr. izgraditev velikih, modernih skladišč, hladilnic itd., pa bi morali prevzeti ljudski odbori, ki bi pri tem uporabljali svoja sredstva, posojila svoje republike in posojila iz splošnega (zveznega) investicijskega sklada. Drži pa, da so razna vprašanja s tem v zvezi ostala še vedno nerazčiščena.

Posvetovanje je dalje pokazalo, da z našimi sedanjimi sred-

stvi ne moremo izboljšati trgovine in preskrbe z razvijanjem majhnih trgovin in prodajaln, še posebno pa ne majhnih trgovin s kmetijskimi pridelki. Potrebne so nam takšne trgovine, ki lahko z uspehom uporabljajo moderno opremo. Zato bi morali v vseh naših večjih mestih ustanoviti »preskrbovalna središča«, ki bi potrošnikom omogočila čim hitrejši nakup vsakdanjih življenjskih potrebščin. Hkrati s tem pa je potrebno razvijati sistem posebnih trgovin (za razno industrijsko blago) v okviru velikih, močnih trgovinskih podjetij.

Takšno usmeritev razvoja naše trgovine narekujejo ne samo tehnični pogoji sodobne trgovine, temveč tudi razvoj delavskega samoupravljanja v trgovini in pa razvoj družbenega upravljanja, oziroma družbenega nadzora. Praksa je pokazala, da pravega učinka samoupravljanja in družbene kontrole ne moremo doseči v trgovinah, ki zaposlujejo samo po nekaj ljudi in so zato neprimerne za uveljavljanje načel delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja in nadzora.

Ukrepov, ki jih je prevzel nedavno ZIS glede organizacije prometa kmetijskih pridelkov, naši ljudski odbori še niso dovolj proučili. Ljudski odbori morajo čimprej proučiti ekonomsko-tehnično stran izvajanja teh ukrepov, kot na pr. vprašanje kadrov velikih trgovinskih podjetij itd.

Posvetovanje o trgovini je potrdilo, da ljudski odbori izvajajo razne ukrepe za izboljšanje trgovine in preskrbe. Res je, da so se trgovinske zbornice v mnogih mestih uveljavile kot resne strokovne ustanove in kot pomembni činitelji pri izboljševanju trgovine. Res pa je tudi, da trgovinske zbornice ne morejo tako široko in tako uspešno delovati na izboljševanje trgovine in preskrbe kot ljudski odbori in njihova administracija. To so nekateri ljudski odbori (na pr. v Beogradu) že spoznali in preleteli ukrepe, da se v njihovi administraciji ustanovi posebni organ za izboljšanje trgovine in preskrbe. Po tej poti bodo verjetno krenili vsi ljudski odbori; pri tem pa morajo računati s tem, da ni najvažnejše vprašanje številčno stanje uslužbencev teh posebnih organov za trgovino in preskrbo, temveč njihova strokovna sposobnost.

Kot je znano, ima Stalna konferenca mest samo nalogo, da izmenjava izkušnje in daje nasvete za rešitev posameznih vprašanj s področja naših mest. To pomeni, da je tudi njeno posvetovanje o trgovini oz. da se tudi zaključki tega posvetovanja po svojem značaju samo predlogi. Ugled, ki si ga je pridobila od sedaj Stalna konferenca mest, pa vseeno zagotavlja, da bodo ti zaključki postali kačipot za prihodnjo politiko naših ljudskih odborov, trgovinskih zbornic, državnih organov in drugih činiteljev, ki delujejo pri izboljševanju naše notranje trgovine in preskrbe prebivalstva. Milan Pogačnik

REDNA TEDENSKA TISKOVNA KONFERENCA V BEOGRADU

Dokaz kampanje proti FLRJ

Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je odgovarjal predvsem na vprašanja o odnošjih s Sovjetsko zvezo in državami Vzhodne Evrope, zlasti v zvezi z zadnjim govorom N. S. Hruščeva

Beograd, 6. jun. Na današnji redni tiskovni konferenci za domače in tuje novinarje je predstavnik državnega tajništva za zunanje zadeve tovariš Jakša Petrić odgovarjal na številna vprašanja novinarjev, ki so se predvsem zanimali za odnose med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, vzhodno evropskimi državami in Kitajsko.

Zaprošen, da komentira govor predsednika sovjetske vlade Hruščeva na kongresu bolgarske KP, na katerem je bilo precej govora tudi o Jugoslaviji, je tovariš Petrić dejal: »Govor N. S. Hruščeva je dokaz kampanje, ki jo v zadnjem času vodijo proti Jugoslaviji. Temeljne postavke govora so v skladu s to kampanjo, in v ostrom nasprotju s stališči Beograjske in Moskvske deklaracije, ter s prejšnjimi izjavami Hruščeva. Ni nam jasno, kako se eno in drugo lahko opira na marksizem in leninizem. Tudi nam ni razumljivo, kako je možno govoriti o »obveznostih Jugoslavije do socialističnih partnerjev«, ko seistočasno trdi, da smo stopili »v službo imperializma«. — Hruščev je v svojem govoru kritiziral tudi pisanje organa ZKJ »Komunist«, da je borba za mir najpomembnejša vsebina borbe za socializem v mednarodnih odnosih in pri tem vztraja na razlikah med tema dvema področjema aktivnosti.«

Vprašan, kaj misli o tem delu govora predsednika sovjetske vlade je tovariš Petrić odgovoril: »Za nas je borba za mirno in aktivno sožitje bistveni sestavni del borbe za socializem. Po našem mnenju je nosilec borbe za mir socialistično gibanje, dejstvo pa, da se tej borbi priključuje tudi drugi krogi in posamezniki, pomeni samo potrditev tega, da sta socialistično gibanje in njegov vpliv zelo povečana.«

Tovariš Petrić so nato vprašali, kaj misli o tistem delu govora, v katerem je Hruščev izjavil, »če ne pride do sodelovanja po partijski liniji, bomo sodelovali na državnem planu« in kako to izjavo tolmači v luči odpovedanih sovjetskih kreditov Jugoslaviji. Je tovariš Petrić odgovoril: »Mi smo bili in ostanemo tudi v naprej za sodelovanje v vseh vprašanjih, kjer je le možno. Sodeč po dejstvih, pa se sedaj pod plaščem ideološke borbe izvaja politični in ekonomski pritisk na Jugoslavijo, kar posebno dokazuje odpoved pogodbe o kreditih za Jugoslavijo.«

Vprašan, kako gleda na odgovornost DR Nemčije v zvezi z odpovedjo ekonomske pogodbe od avgusta 1956, ki jo je podpisala tudi vlada DR Nemčije, je tovariš Petrić odgovoril, da je po mnenju jugoslovanske vlade DR Nemčija čija dolžna izpolnjevati prevzete obveznosti. Tovariš Petrić je tudi dejal, da se mu zdi, da način, kako je vlada DR Nemčije ukinila svoje obveznosti, (česar ni storila sama, temveč je to prepustila vladi Sovjetske zveze), ni občilen v odnosih med državami, ki imajo neposredne diplomatske stike. Kar pa zadeva način, kako bo vlada FLRJ zahtevala povračilo škode, ki je bila povzročena z odpovedjo kreditov, je tovariš Petrić izjavil, da to vprašanje proučujejo.

Naslednje vprašanje se je nanašalo na točnost poročil zahodnih časopisov, da si bo Jugoslavija zaradi škode, ki je nastala z odpovedjo sovjetskih posojil, prizadevala, da bi se posojila posojila in pomoč ZDA. Isti dvomnost vlada tudi v pogledu bodoče vloge armade. De Gaulle bi jo po eni strani želel osvoboditi njene dosedanje politične vloge, po drugi pa vendar pooblašča Salana kot svojega civilnega in vojnega zastopnika.

»Vlada FLRJ je vedno bila in je tudi sedaj za razširitev trgovinske izmenjave med vsemi državami. Pismo Hruščeva je dokaz, da vlada Sovjetske zveze dovoljuje sebi določene gospodarske odnose s kapitalističnimi državami in da obenem najstrožje obsoja, če to stori, na primer Jugoslavija. Se več — v organizirani kampanji proti Jugoslaviji je to eden glavnih argumentov za trditve, da jugoslovanska zunanja politika ni neodvisna. Za nas je ta nenatčnost en dokaz več, da je tu govor o brezobzirnem pritisku na našo državo v okviru premišljenih poskusov, da bi nas prisilili v neenakopraven položaj in da bi diskriminirali našo neodvisno politiko.«

Tov. Petrić je ostro obsodil članek »Proti revizionizmu se moramo boriti do konca«, objavljen v kitajskem časopisu »Jen Min Ji Bao« in članek »Jugoslovanski revizionizem je proizvod imperializma«, objavljen v teoretičnem organu KP Kitajske »Rdeča zastava«. V omenjenih člankih je na žalost način govora o jugoslovanskih voditeljih, ki navajata, da je »politika jugoslovanskih voditeljev v ostrom nasprotju z željami jugoslovanskih narodov in z željami lojalnih komunistov«. Tov. Petrić je na to odgovoril takole: »Ta dva članka po svoji nesramnosti in kakovosti ne zaslužata za napadi na Jugoslavijo v času Kominforma, ki je, kot je znano, skupaj s svojimi podpisniki neslavno končal. Očitno je, da želijo s temi članki nadoknaditi po-

manjkanje dokazov, kajti članka nimata nobene druge podlage razen sile.«

Pod predsedstvom Josipa Vidmarja in ob udeležbi podpredsednika Iva Andrića, generalnega sekretarja Aleksandra Vuča in drugih članov upravnega odbora se je danes v klubu kulturnih delavcev v Ljubljani začel plenum Zveze književnikov Jugoslavije. Obravnaval je vrsto stanovskih vprašanj in zveze s tujino, hkrati pa poveljal tudi dokaj živahno delo književnikov po vseh republikah, zlasti pri organizaciji literarnih nastopov.

Medtem ko je plenum ugotovilo, da je po uveljavitvi zakona o pokojninskem zavarovanju

Obisk šolske ladje ZAR

Pulj, 6. junija (Tanjug). — Dames je prispela v Pulj šolska ladja vojne mornarice Združenih arabske republike »Alhoreya«. Dopolodne je komandant ladje, kapetan fregate Fahmy Ragaba obiskal zastopnike ljudske oblasti ter vojaške voditelje v Pulju, ki so mu vrnili obisk na ladji. Med trodnevnim bivanjem bo komandant ladje »Alhoreya« obiskal nekatere enote in ustanove jugoslovanske vojne mornarice v Pulju.

Za Islandijo še Farerski otoki

Farerski otoki, 6. jun. (Reuter) — Vlada Farerskih otokov je predložila danes lokalnemu parlamentu predlog resolucije, s katero bi bilo prepovedano ribariti od 1. septembra v pasu 12 milj. Pričakujejo, da bodo to resolucijo izglasovali v tukajšnjem parlamentu do konca tega tedna. Resolucijo bodo potem poslali danskemu ministru za zunanje zadeve Hansenu.

PLENUM ZVEZE KNJIŽEVNIKOV JUGOSLAVIJE

Domači problemi in tuje zveze

Pod predsedstvom Josipa Vidmarja in ob udeležbi podpredsednika Iva Andrića, generalnega sekretarja Aleksandra Vuča in drugih članov upravnega odbora se je danes v klubu kulturnih delavcev v Ljubljani začel plenum Zveze književnikov Jugoslavije. Obravnaval je vrsto stanovskih vprašanj in zveze s tujino, hkrati pa poveljal tudi dokaj živahno delo književnikov po vseh republikah, zlasti pri organizaciji literarnih nastopov.

Medtem ko je plenum ugotovilo, da je po uveljavitvi zakona o pokojninskem zavarovanju tudi pokojninsko vprašanje književnikov rešeno na zadovoljiv način, so člani plenuma naprotno znova poudarili, da ni podlage za spremembo sedanje prakse o davku na dohodek iz avtorskih pravic. Nasprotno, po njihovem mnenju bi bilo zelo škodljivo za razvoj književnosti in kulture, če bi se avtorski honorarji izenačevali z dohodki iz siceršnjih delovnih odnosov. V zvezi z zaščito avtorskih pravic se je razvila tudi širša diskusija z ozirom na to, da še vedno ni rešeno vprašanje te zaščite v deželah, ki niso pristopile k Bernski konvenciji. Praktično velja to predvsem za Sovjetsko zvezo in nekatere vzhodne dežele. Kljub začetnim znakom dobre volje s strani Zveze sovjetskih književnikov avtorsko pravne pravice naših pisateljev tamka še vedno niso zaščiteni in v kolikor se kakih honorarji izplačujejo, so ti nezadostni in ne v smislu Bernske konvencije. Plenum je zato vztrajal, da Zveza književnikov Jugoslavije to vprašanje znova načne in to v smislu plačila obveznosti in ne nekakih daril. Sprejeli so tudi dodaten predlog Druza Radonića, da bi se recipročno ustvarjal tak fond ob tisku prevodov sovjetskih in drugih vzhodnih avtorjev pri nas.

Plenum je odobril predlog komisije v zvezi s poostrenimi kriteriji za sprejemanje novih članov v Zvezo književnikov Jugoslavije, pri čemer naj bi Zveza sprejemala v svoje vrste samo tiste avtorje, ki se že nekaj let ukvarjajo s književnostjo in to na kvaliteten način ter so se odločili za književnost kot svoj življenjski poklic. Prav tako bi bila možna tudi revizija članstva in izbris, če se kateri izmed članov 10 let ne bi uveljavil s kakim novim književnim delom.

Kar zadeva aktivnost Zveze književnikov, je plenum kritiziral zakasnevanje pri objavljanju vsakoletnih almanahov ter poudaril nujnost, da se v bodoče to delo opravlja pravočasno, ker sicer almanah izgubi ves svoj smisel. Jugoslovanski književniki bodo privedli tudi v bodoče nekaj skupnih literarnih večerov, in sicer v okviru Književne sejmice FLRJ, na Avtomobilski cesti in na proslavi Suteske. V zvezi s pripravami za podelitev letošnje zvezne nagrade za življenjsko delo, je komisija Zveze književnikov predlagala, da letos to nagrado dobi srbski književnik Milan Bogdanović. Kot je znano, so siceršnje zvezne nagrade za posamezna najboljša književna dela v letu zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev odpadla, vendar je plenum po intervenciji nekaterih članov, soglašal s tem, da bi bilo treba vztrajati na tradicionalnem podeljevanju zveznih književnih nagrad, prav zaradi priznanja skupne jugoslovanske literature, kajti nagrajevanje samo po republikah in založbah dobiva preveč partikularističen značaj.

V preteklem razdobju so naši književniki neposredno navezali več stikov s tujimi književniki iz Švedske, Bolgarije, Češke, Romunije in Poljske. Jugoslovanski književniki imajo tudi v načrtu, da v bližnji pri-

ditvijo. Parlament bi po referendumu ne mogel nič več spreminiti v tej novi ustavi, kajti »ljudstvo je suveren arbiters.«

Oktober bi utegnil parlament razpravljati o novem volilnem zakonu, (kajti to je edina točka, ki je de Gaulle široko pooblastila ne obsegajo), katerega osnovo bi morda predstavljalo glasovanje po departementih v dveh urah.

Ce bi ustava predvidevala razpuščanje parlamenta, bi takoj sledile splošne volitve. V tem primeru bi državljani morali 6. novembra voliti nove skupščine, če pa parlament ne bi bil razpuščen, bi morda izbrali člane generalnih svetov, ki naj bi igrali mnogo pomembnejšo vlogo, kot doslej glede na to, da bi nova ustava najbrž predvidevala široko decentralizacijo oblasti.

Alžirci bi se seveda udeležili teh volitev. Po de Gaullovih besedah naj bi imeli tudi nacionalisti pravico predlaganja svojih kandidatov, branjenja svojega programa. Toda de Gaulle ni dejal, če je za to potrebno, da se pred tem predajo in preneha vsaka borba.

Mnogi komentatorji vztrajajo pri tem, da ni izključeno v načelu nobena formula bodočih odnosov, bodisi integracija, bodisi federacija.

De Gaulle se bo še nocoj vrnil v Pariz. Jutrišnji sestanek ministrskega sveta, naj bi bil povseden dopolnitvi vlade, odločanju o severno-afriški politiki in gospodarskim problemom: to se pravi sestanku s sindikalnimi predstavniki z izjemo CGT in razpravi o programu, ki ga je med tem izdelal minister Pinay.

Vzmirjenost v delavskih vrstah namreč raste, reševanje njihovih zahtev postaja vse nujnejše. To velja zlasti za železnice in delavce zaposlene v električni in plinski proizvodnji. Dvig cen bi prav gotovo zahteval ponovno zvišanje minimalnih plač.

Položaj državnih finanč se ne nehalno slabša, tuje posojilo je v veliki meri potrošeno. Francija ne more izplačati prve tranše povračila, dolg pri evropski plačilni uniji raste. Skoraj neizbežna postaja prošnja za nova posojila. Za pozitivno rešitev te prošnje pa bo nedvomno mero dajna usmerjenost de Gaullovo zunanje politike.

V. Hreščak (Nadaljevanje na 2. strani)

Konec alžirske poti

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Pariz, 6. jun. (Po telefonu). Le malo stvari nam je pojasnila de Gaullova turneja po Alžiriji. Predvsem ni nobenega dvoma, da je za de Gaulle eno od najpomembnejših vprašanj, pridobiti si popolno zaupanje in poslušnost armade: odtod njevoji slavošpevi njeni vloge, njeni disciplini in poskus pripisati njej v večji meri zasluge za »alžirsko spravo«. Drugi prava tako nedvoumni cilj je poskus, da bi si pridobil alžirsko prebivalstvo. Zato poudarjanje enakih pravic, enakih dolžnosti, nobenih privilegijev, likvidacija razlik med skupnostmi, vsi so odslej samo francoski državljani.

Toda razen teh sprememb, je vse drugo precej miglano, včasih celo kontradiktorno. Še danes je v Oranu poudaril, da je Francija v Alžirju za vedno, Alžir pa je organsko danes in vselej francosko ozemlje. Kako vskladiti to izjavo s stavkom, ki se prav tako neprestano ponavlja, da bodo izpolnjeni alžirski predstavniki odločili o svoji usodi? Svoboda tega odločanja je torej že naprej omejena in ji ne bo nikdar dovoljeno preskočiti meja Francije.

Ista dvomnost vlada tudi v pogledu bodoče vloge armade. De Gaulle bi jo po eni strani želel osvoboditi njene dosedanje politične vloge, po drugi pa vendar pooblašča Salana kot svojega civilnega in vojnega zastopnika.

Podobna nejasnost je v zvezi s komiteji narodne rešitve. V govorih jih ne omenja, odobrava pa posledice njihove dejavnosti, ne zahteva njihove razpustitve, tolerira njihove izpade, usmerjene proti vsemu, kar predstavlja stari režim, v privatnih razgovorih jim celo naroča, da morajo ostati na svojih mestih. Teško je verjeti tudi to, da ne bi podpredsednik Delbecque z njegovo vednostjo najavil ustanovitve nacionalnega komiteja za vso Francijo in Alžir, in da se de Gaulle ne bi strinjal z njegovim načrtom, da prispe v Pariz zaradi izpolnitve te misli, ki naj bi podprla de Gaulle.

V manifestacijah, ki jih ti komiteji še kar naprej organizirajo, zlasti v Alžirju, vidimo obrise teh bodočih etap, kajti povnavljajo se že znane grožnje, uperjene proti »princem« dosedanjih režimov, vzklili »Guy Mollet na vesalca«, »Pflimlin na vesalca« in imena vseh ministrov doživljajo isto usodo.

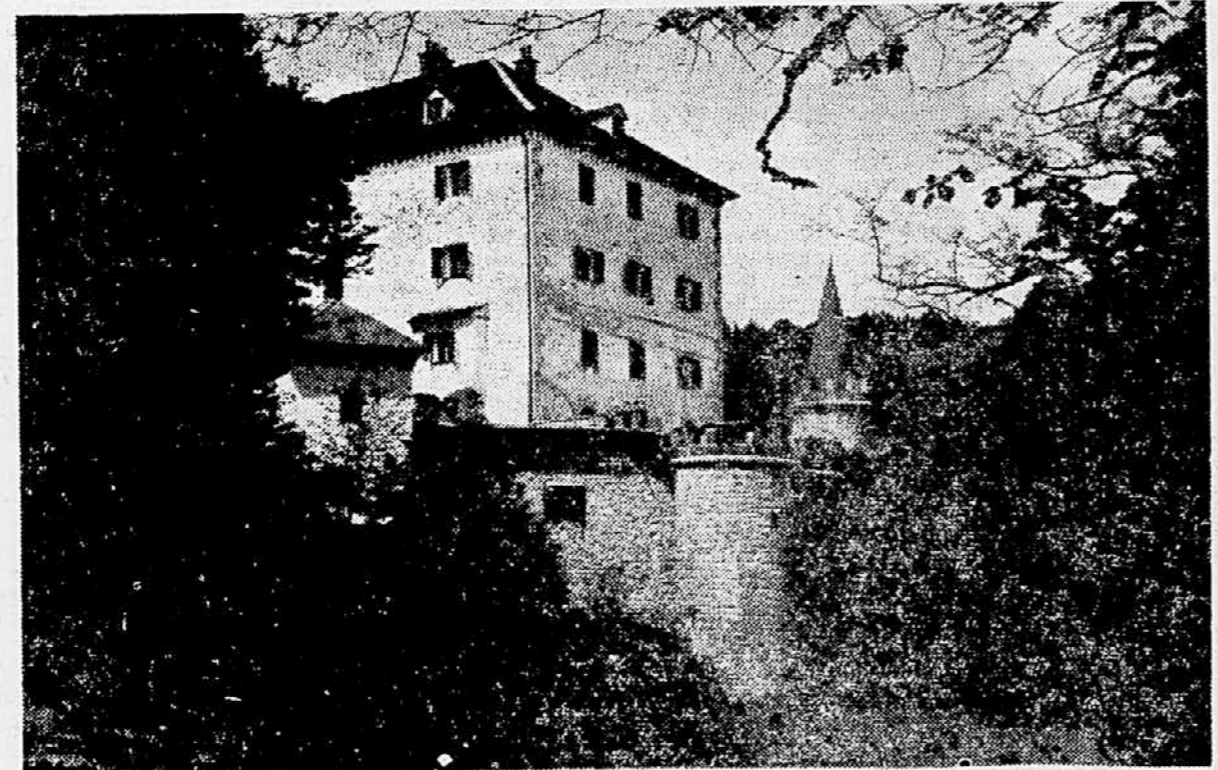
Ze sedaj marsikomu niso več izjave o popolni enakosti, o enotnih volitvah, še manj pa povabilo, ki velja FLN, naj tudi oni legalnim putem izrazijo svoja čustva in svoje zahteve.

Toda kaj pričakujejo posamezni politični krogi od prihodnjih mesecev. Ustava, ki jo pripravila de Gaulle, naj bi ustvarila iz dosedanje francoske unije politično organizacijo, ki bi imela obliko piramide, katere vrh bi predstavljala federalna vlada in parlament, temelje pa državne formacije vsakega področja. Ti krogi menijo, da torej ni izključeno, da de Gaulle misli na možnost, da dobi tudi Alžir svojo vlado in svoj parlament. Seveda bi močna pariska vlada, ki bi zadržala odločanje o vojskih in diplomatskih zadevah, zadržala vsak poskus oddvajanja enega od teh pridruženih ozemelj.

Konec septembra bi torej vsi državljani odgovorili z da ali ne, če se strinjajo s to novo ure-

VREME

Napoved za soboto: Spremenljivo oblačno vreme. Temperature počasi med 7 in 15 stopinj C. Na Priljubljenem okrog 15 stopinj C, na Srednjem okrog 25 stopinj C.

ad Snežnik je edini grad na Nevtrantskem, ki se je še ohranil. V njem je danes sedež državnega lovišča. Zanimive so lovske trofeje, ki jih hrani grad poleg njih pa še razne starinske predmete kateri imajo zgodovinsko vrednost. (Foto: Svabić)

Naša zunanja trgovina

Uspehi skrajšanega študija

S skupščine Zvezne zunanjetrgovinske zbornice

bodo odvisni od materialnih in kadrovskih pogojev

Beograd, 6. jun. V Beogradu je bila danes redna letna skupščina Zvezne zunanjetrgovinske zbornice, četrti po njeni ustanovitvi. Skupščina so prisostvovali poleg 340 delegatov tudi član zveznega izvršnega sveta in predsednik komiteja za zunanjo trgovino Ljubo Babič, generalni sekretar Zvezne industrijske zbornice inž. Zvonko Morić, generalni sekretar Zveze trgovinskih zbornic Risto Bajalski, podpredsednik komiteja za zunanjo trgovino Vujica Gajinović, predstavniki republiških zbornic in raznih gospodarskih organizacij.

Skupščino je začel predsednik zbornice Rudi Kolak, nato pa je generalni sekretar zvezne zunanjetrgovinske zbornice Ivo Barbaljč poročal o delu zbornice v preteklem letu. Dejal je, da je v zadnjih štirih letih od ustanovitve zbornice prišlo do polnega izražanja družbeno upravljanje v delovanju zbornice.

Ko je govoril o pomenu organizacije komercialne službe v inozemstvu, je Ivo Barbaljč poudaril, da so ena izmed teh oblik zastopstva naših tržnih interesov. V tujni ima svoje zastopnike 113 naših podjetij, med temi 33 proizvoznih.

Okvirni program jugoslovanske zunanje trgovine v preteklem letu kaže, da je naša država izvažala svoje proizvode na tržišča 80 držav, uvažala pa iz 78 držav.

Na popoldanski seji je govoril član zveznega izvršnega sveta Ljubo Babič, predsednik komiteja za zunanjo trgovino, ki je dejal, da je svetovni trg pod vplivom recesije, ki začne vplivati tudi na našo zunanjetrgovinsko izmenjavo.

Temu pojavu ni treba pripisovati kakšnega usodnega pomena, vendar pa nas sili, da resneje pregledamo vse posledice, ki jih prinaša. Bilo bi napačno sklepati, ako bi take pojave sprejeli kot dejstvo in da ne bi mogli nanje bistveno vplivati. Vse to narakuje potrebo po neobhodnem obvladovanju naših raznih subjektivnih motenj in ustvarjanju takih objektivnih pogojev, ki naj bi olajšali izvozne naloge. Potrebno je predvsem povečati izvoz, nato pa ekonomičneje uvažati ter končno ukreniti vse potrebno, da bi na inozemskem trgu kupovali po čim ugodnejših pogojih. To je naša trdnja naloga.

V zadnjih letih so bili v izvozu doseženi zelo pomembni rezultati, ki kažejo, da je mogoče še nadalje povečevati razširjati njeno strukturo. Zato morajo biti tudi naša prizadevanja obojestranska, ne samo v povečanju obsega, temveč tudi v ekonomskem izkoriščanju naših gospodarskih pogojev, pri čemer je treba iskati nove tržne možnosti in z izboljšanjem kakovosti blaga doseči, da bomo na tujem trgu konkurenčni tako glede cen, kakor tudi glede drugih komercialnih pogojev.

V zadnjih treh letih se je naš izvoz povečeval povprečno za 20% na leto. Pri tem je zlasti pomembna dinamika industrijskega izvoza, in sicer tistih panog, ki imajo najugodnejše pogoje za prodajo doma. Medtem se ne sme zanemariti pomen drugih naših možnosti, ki jih je treba mobilizirati za povečanje blagovnih skladov za izvoz.

Ob koncu je Ljubo Babič govoril o organiziranju zunanjetrgovinskega omrežja in njegovem funkcioniranju. Skupščina je končala svoje delo že z izvolitvijo novih članov upravnega odbora in predsednika zbornice. Za predsednika zbornice je bil izvoljen Rudi Kolak, za sekretarja pa Ivan Barbaljč.

Prizadevanja obojestranska, ne samo v povečanju obsega, temveč tudi v ekonomskem izkoriščanju naših gospodarskih pogojev, pri čemer je treba iskati nove tržne možnosti in z izboljšanjem kakovosti blaga doseči, da bomo na tujem trgu konkurenčni tako glede cen, kakor tudi glede drugih komercialnih pogojev.

V zadnjih treh letih se je naš izvoz povečeval povprečno za 20% na leto. Pri tem je zlasti pomembna dinamika industrijskega izvoza, in sicer tistih panog, ki imajo najugodnejše pogoje za prodajo doma. Medtem se ne sme zanemariti pomen drugih naših možnosti, ki jih je treba mobilizirati za povečanje blagovnih skladov za izvoz.

Ob koncu je Ljubo Babič govoril o organiziranju zunanjetrgovinskega omrežja in njegovem funkcioniranju. Skupščina je končala svoje delo že z izvolitvijo novih članov upravnega odbora in predsednika zbornice. Za predsednika zbornice je bil izvoljen Rudi Kolak, za sekretarja pa Ivan Barbaljč.

Prizadevanja obojestranska, ne samo v povečanju obsega, temveč tudi v ekonomskem izkoriščanju naših gospodarskih pogojev, pri čemer je treba iskati nove tržne možnosti in z izboljšanjem kakovosti blaga doseči, da bomo na tujem trgu konkurenčni tako glede cen, kakor tudi glede drugih komercialnih pogojev.

V zadnjih treh letih se je naš izvoz povečeval povprečno za 20% na leto. Pri tem je zlasti pomembna dinamika industrijskega izvoza, in sicer tistih panog, ki imajo najugodnejše pogoje za prodajo doma. Medtem se ne sme zanemariti pomen drugih naših možnosti, ki jih je treba mobilizirati za povečanje blagovnih skladov za izvoz.

Težišče je na občinskih knjižnicah

Knjižničarje naj bi usposabljali v posebnih tečajih

BEograd, 6. junija (Tanjug). — V Beogradu se je danes začelo dvodnevno posvetovanje o knjižničarstvu, ki ga je organiziral sekretariat za prosveto in kulturo pri zveznem izvršnem svetu skupaj z Zvezo društev knjižničarjev Jugoslavije. Posvetovanju prisostvujejo tudi sekretar za prosveto in kulturo pri zveznem izvršnem svetu Krato Crvenkovski, zastopniki republiških svetov za kulturo ter voditelji vseh osrednjih republiških knjižnic in knjižne akademije znanosti.

Dopolodne so na posvetovanju razpravljali o šolanju in strokovnem izobraževanju knjižničarjev in o stanju knjižnic, o čemer so bili podani tudi referati. Jutri bodo razpravljali o znanstvenih knjižnicah, koordinaciji njihovega dela, izmenjavi knjižničarjev in o izposojevalni službi.

O šolanju knjižničarjev sta se slišali na posvetovanju dve mnenji: da bi bilo potrebno bodoc knjižničarje usposobiti v posebnih visoki šoli ali pa odpreti na filozofskih fakultetah katedre za knjižničarstvo. Dokler se ne bo to zgodilo, bi bilo koristno odpirati pri razvitejših knjižnicah v Srbiji, Sloveniji in Hrvaški tečaje in seminarje, v katerih bi se pripravniški kader šolal, obenem pa tudi praktično delo. To bi pripomoglo tudi k pošiljanju mlajših kadrov k praktičnemu delu v razvitejših knjižnicah ali bibliografski inštituti FLERJ.

Govorili so tudi o knjižnicah za otroke in mladino ter o strokovnem kadru, ki bi bil v njih potreben. Za to se je zavzel pred časom tudi svet za skrbstvo otrok in mladine v težnji, da bi otroške knjižnice prenosovali v važne izvenšolske ustanove za izobraževanje mladih generacij in v centre za estetsko izobraževanje. Ker so delovni pogoji v takih knjižnicah drugačni kakor v drugih in ker je treba v njih svetovati mladini pri izbiri literature, bodo letos organizirali po republikah posebne seminarje za knjižničarje.

Poudarili so, da bi bilo potrebno kader za take knjižnice bolj sistematsko in organizirano pripravljati tudi v zvezi z usposabljanjem knjižničarjev sploh, ne samo s posredovanjem sveta za skrbstvo otrok in mladine.

Knjižničarje. Poudarili so, da bi bilo potrebno kader za take knjižnice bolj sistematsko in organizirano pripravljati tudi v zvezi z usposabljanjem knjižničarjev sploh, ne samo s posredovanjem sveta za skrbstvo otrok in mladine.

V razpravi o stanju knjižnic v Jugoslaviji so poudarili, da bi bilo trenutno najvažnejše ustanovljati solidne občinske knjižnice, oziroma urediti in razviti tiste, ki že obstoje. Da bi vskladjali delavnost knjižnic glede na razlike med posameznimi republikami, bi bilo potrebno ustanoviti zvezni knjižniški svet ki bi dajal predloge za napredek knjižničarstva v okviru zvezne republike kakor je to primer s svetom za film, glavnim arhivskim svetom in drugim korporacijam.

Na posvetovanju so ugotovili, da se zadnja leta izločajo večja sredstva za knjižnice, kar pa še ne zadovoljuje njihove potrebe.

Kar se tiče strukture knjižnih skladov, so pripomnili, da prevladuje v ljudskih knjižnicah belestništvo, čeprav se v zadnjem času čuti usmerjenost k večji nabavi znanstvene, politične in strokovne literature. Menjajo, da bi morali imeti knjižniški centri pomembnejšo vlogo v priporočanju nabave določenih literature glede na vrste knjižnic in okoliš, v katerih delajo.

Posvetovanje se je popoldne nadaljevalo.

Posvetovanje se je popoldne nadaljevalo.

Posvetovanje se je popoldne nadaljevalo.

Zastopniki britanskih mest v Dubrovniku

Dubrovnik, 6. jun. (Tanjug). — Zastopniki britanskih mest, ki so prisostvovali sestanku Stalne konference mest v Beogradu, so si dopoldne ogledali zgodovinske in kulturne spomenike Dubrovnika, kamor so prispeli po obisku v Sarajevu. Na čast gostom je predsednik občinskega ljudskega odbora Veljko Bečić priredil sprejem. Zvečer so odpoštovali v Split, od koder bodo nadaljevali potovanje po Jugoslaviji.

Dubrovnik, 6. jun. (Tanjug). — Zastopniki britanskih mest, ki so prisostvovali sestanku Stalne konference mest v Beogradu, so si dopoldne ogledali zgodovinske in kulturne spomenike Dubrovnika, kamor so prispeli po obisku v Sarajevu. Na čast gostom je predsednik občinskega ljudskega odbora Veljko Bečić priredil sprejem. Zvečer so odpoštovali v Split, od koder bodo nadaljevali potovanje po Jugoslaviji.

Dubrovnik, 6. jun. (Tanjug). — Zastopniki britanskih mest, ki so prisostvovali sestanku Stalne konference mest v Beogradu, so si dopoldne ogledali zgodovinske in kulturne spomenike Dubrovnika, kamor so prispeli po obisku v Sarajevu. Na čast gostom je predsednik občinskega ljudskega odbora Veljko Bečić priredil sprejem. Zvečer so odpoštovali v Split, od koder bodo nadaljevali potovanje po Jugoslaviji.

Dubrovnik, 6. jun. (Tanjug). — Zastopniki britanskih mest, ki so prisostvovali sestanku Stalne konference mest v Beogradu, so si dopoldne ogledali zgodovinske in kulturne spomenike Dubrovnika, kamor so prispeli po obisku v Sarajevu. Na čast gostom je predsednik občinskega ljudskega odbora Veljko Bečić priredil sprejem. Zvečer so odpoštovali v Split, od koder bodo nadaljevali potovanje po Jugoslaviji.

Dubrovnik, 6. jun. (Tanjug). — Zastopniki britanskih mest, ki so prisostvovali sestanku Stalne konference mest v Beogradu, so si dopoldne ogledali zgodovinske in kulturne spomenike Dubrovnika, kamor so prispeli po obisku v Sarajevu. Na čast gostom je predsednik občinskega ljudskega odbora Veljko Bečić priredil sprejem. Zvečer so odpoštovali v Split, od koder bodo nadaljevali potovanje po Jugoslaviji.

Dubrovnik, 6. jun. (Tanjug). — Zastopniki britanskih mest, ki so prisostvovali sestanku Stalne konference mest v Beogradu, so si dopoldne ogledali zgodovinske in kulturne spomenike Dubrovnika, kamor so prispeli po obisku v Sarajevu. Na čast gostom je predsednik občinskega ljudskega odbora Veljko Bečić priredil sprejem. Zvečer so odpoštovali v Split, od koder bodo nadaljevali potovanje po Jugoslaviji.

Dubrovnik, 6. jun. (Tanjug). — Zastopniki britanskih mest, ki so prisostvovali sestanku Stalne konference mest v Beogradu, so si dopoldne ogledali zgodovinske in kulturne spomenike Dubrovnika, kamor so prispeli po obisku v Sarajevu. Na čast gostom je predsednik občinskega ljudskega odbora Veljko Bečić priredil sprejem. Zvečer so odpoštovali v Split, od koder bodo nadaljevali potovanje po Jugoslaviji.

Znatne investicije za pomorski promet

Koper, 6. jun. Danes sta oba okrajna zbora na skupnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik okraja Albin Duja, obravnavala in sprejela predlog družbenega načrta gospodarskega razvoja koprškega okraja za obdobje od 1957—1961.

Koper, 6. jun. Danes sta oba okrajna zbora na skupnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik okraja Albin Duja, obravnavala in sprejela predlog družbenega načrta gospodarskega razvoja koprškega okraja za obdobje od 1957—1961.

Koper, 6. jun. Danes sta oba okrajna zbora na skupnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik okraja Albin Duja, obravnavala in sprejela predlog družbenega načrta gospodarskega razvoja koprškega okraja za obdobje od 1957—1961.

Koper, 6. jun. Danes sta oba okrajna zbora na skupnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik okraja Albin Duja, obravnavala in sprejela predlog družbenega načrta gospodarskega razvoja koprškega okraja za obdobje od 1957—1961.

Koper, 6. jun. Danes sta oba okrajna zbora na skupnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik okraja Albin Duja, obravnavala in sprejela predlog družbenega načrta gospodarskega razvoja koprškega okraja za obdobje od 1957—1961.

Koper, 6. jun. Danes sta oba okrajna zbora na skupnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik okraja Albin Duja, obravnavala in sprejela predlog družbenega načrta gospodarskega razvoja koprškega okraja za obdobje od 1957—1961.

Koper, 6. jun. Danes sta oba okrajna zbora na skupnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik okraja Albin Duja, obravnavala in sprejela predlog družbenega načrta gospodarskega razvoja koprškega okraja za obdobje od 1957—1961.

Dopolnilni predpisi o tehničnem osebju

Beograd, 6. junija (Tanjug). Za izvajanje uredbe o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev je sekretariat za splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu izdal dopolnilne predpise o delovni obsegi tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev ter razporeditvi poslov, ki jih opravlja tehnično osebje, plačano od ure in zaposleno v delavnicah ter pri delu na terenu v 10 skupnih poslovih.

Beograd, 6. junija (Tanjug). Za izvajanje uredbe o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev je sekretariat za splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu izdal dopolnilne predpise o delovni obsegi tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev ter razporeditvi poslov, ki jih opravlja tehnično osebje, plačano od ure in zaposleno v delavnicah ter pri delu na terenu v 10 skupnih poslovih.

Beograd, 6. junija (Tanjug). Za izvajanje uredbe o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev je sekretariat za splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu izdal dopolnilne predpise o delovni obsegi tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev ter razporeditvi poslov, ki jih opravlja tehnično osebje, plačano od ure in zaposleno v delavnicah ter pri delu na terenu v 10 skupnih poslovih.

Beograd, 6. junija (Tanjug). Za izvajanje uredbe o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev je sekretariat za splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu izdal dopolnilne predpise o delovni obsegi tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev ter razporeditvi poslov, ki jih opravlja tehnično osebje, plačano od ure in zaposleno v delavnicah ter pri delu na terenu v 10 skupnih poslovih.

Beograd, 6. junija (Tanjug). Za izvajanje uredbe o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev je sekretariat za splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu izdal dopolnilne predpise o delovni obsegi tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev ter razporeditvi poslov, ki jih opravlja tehnično osebje, plačano od ure in zaposleno v delavnicah ter pri delu na terenu v 10 skupnih poslovih.

Beograd, 6. junija (Tanjug). Za izvajanje uredbe o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev je sekretariat za splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu izdal dopolnilne predpise o delovni obsegi tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev ter razporeditvi poslov, ki jih opravlja tehnično osebje, plačano od ure in zaposleno v delavnicah ter pri delu na terenu v 10 skupnih poslovih.

Beograd, 6. junija (Tanjug). Za izvajanje uredbe o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev je sekretariat za splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu izdal dopolnilne predpise o delovni obsegi tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev ter razporeditvi poslov, ki jih opravlja tehnično osebje, plačano od ure in zaposleno v delavnicah ter pri delu na terenu v 10 skupnih poslovih.

Illegalne investicije

Naše časopisje je že poročalo, da je v zadnjem času finančna inspekcija, zlasti zvezna, precej zapletena z odkrivanjem finančnih mahinacij posebne vrste: z odkrivanjem illegalnih investicij na račun zveznih sredstev. Gre za sledeče finančno knjigovodske mahinacije, ki se odvijajo sicer v plašč zakonitosti: Podjetja so v letu 1957 najemala investicijske kredite iz lokalnih virov, že v lanskem letu večinoma odplačala vse anuitete, dejansko se investicije sploh še niso začele, denar pa leži v lokalnih skladih, ki so se torej za ustrezni znesek formalno zakonito povečali, ali pa so dajala avanse na račun investicijskih del, ki v sploh še niso začela, in to v višini, ki dosega celotno vrednost investicij. Posledice takih investicij je so v tem, da so se ali povečala investicijska sredstva lokalnih virov mimo plačila proporcev, ali pa da so se povečala obratna sredstva zopet mimo predatih planških proporcev v okviru državne kreditne bilance. Delno gre tu za direktno kršitev predpisov o kreditiranju, zlasti medsebojnem kreditiranju gospodarskih organizacij, delno pa gre za formalno zakonito postopanje z očitvalnim ciljem izrabiti praznin in pomanjkljivosti v naših pravnih in ekonomskih predpisih, ki so v nasprotju s predvidevanji zveznega družbenega plana in smernicami naše gospodarske politike. Zasludovanje kršiteljev je stvar inspekcije in drugih organov za pregon kaznivih dejanj. Pri tem pa se pojavljajo še druga vprašanja, ki presegajo samo »ozi« kvir te zadeve.

Eno od takih vprašanj je vprašanje zmogljivosti našega gospodarstva. Gospodarske organizacije, ki so vršile take investicije, so imele toliko sredstev, da so lahko v enem letu plačale precejšnje družbene dajatve in si poleg tega privoščile istočasno še velike investicije, pa čeprav na račun sredstev, ki bi morala sicer iti v splošno družbeno sklado. Pri tem se naravnost vsiljuje zaključek, da s tem dohodkom nekaj ni v redu, da ne more biti dejanski odraz odnosov v gospodarstvu, da gre za visoko aktivnost gospodarstva, ki ne temelji na pravih ekonomskih osnovah. Tako visoka sredstva je na pr. v lanskem letu ustvarjala zlasti trgovina. Odkod tako visoka rentabilnost naše trgovine? Ni zastonj, da si stvar pojasnimo samo s tem, da je trgovina poslovala na sistemu obračunavanja dohodka, ki v lanskem letu še ni bil preizkušen in da ji je zato dajal dovolj »prostora«, pa tudi ne s tem, da je bila v stanju dvigati cene. Res, da ima naša trgovina napram trgovini na zahodu večje možnosti zaradi deficitarnosti določenega blaga. Toda to njene velike »rentabilnosti« še ne pojasnjuje. Ta rentabilnost je morala iti ali na račun industrije ali pa skupnostjo preko sistema kreditiranja in zunanjetrgovinskega režima. Največ prav na račun skupnosti. Rešitev zoper take pojave torej ni samo in niti ne v prvi vrsti v povečevanju finančne kontrole, ampak v prvi vrsti v ukrepih, ki naj prevedejo do tega, da bo dohodek gospodarskih organizacij v resnici odraz njihove gospodarske zmogljivosti. Če bo dohodek v resnici odraz novoustanovitvene vrednosti, niti ne bi bila nesreča, če bi podjetje v enem letu najelo in odplačalo kredit. Tu bi šlo kvečjemu za vprašanje pravilnega angažiranja sredstev. Gre pa za to, da se v prvi vrsti uredi vprašanje kreditiranja, da podjetja ne bodo mogla živeti na račun kreditov, s katerimi skupnost pokriva primanjkljaj na njihovem slabem poslovanju, gre za to, da preko izvoznih koeficientov ne subvencioniramo tudi tistega, kar subvencije ne zasluži. Zato je popolnoma prav, da se podjetja z instrumenti delitve, s sistemom obratnih kreditov, zunanjetrgovinskih reži-

mu problem skrbi za delovnega človeka, ki se skriva za temi investicijami. Za temi investicijami očitno tiči prizadevanje, da bi se zlasti gradilo več stanovanj, več komunalnih naprav, skoraj bi lahko rekli da v manjši meri nekontrolirana tejnja po širjenju gospodarskih kapacitet. To prizadevanje za dobrobit delovnega človeka je brez dvora pozitivno in bi mu samemu sebi ne bilo kaj prigovarjati. Pomeni prispevek k reševanju komunalnih problemov, ki predstavljajo težko skrb vseh ljudskih odborov in od katerih rešitve je neposredno odvisen življenjski standard delovnega človeka. Gre samo za vprašanje, ali smo s tem delovnemu človeku dejansko koristili.

Vprašanje življenjskega standarda je v najozji zvezi z investicijami. Življenjski standard skušamo med drugim dvigniti prav na račun zmanjšanja investicij v njihovem deležu pri skupnem nacionalnem dohodku, pa čeprav lahko ob večjem dohodku absolutno celo rastejo. Če hočemo priti do konsolidacije našega gospodarstva, do večje stabilnosti v cenah, se moramo na vsak način držati proporcev, ki so odredjeni z veznim družbenim planom. Rušenje teh proporcev pomeni delovati direktno proti politiki dvigovanja življenjskega standarda. Dober namen takih investicij sam po sebi še ne opraviči njihove negativne vloge na naše splošne gospodarske odnose. Res je tudi, da grad-

problem skrbi za delovnega človeka, ki se skriva za temi investicijami. Za temi investicijami očitno tiči prizadevanje, da bi se zlasti gradilo več stanovanj, več komunalnih naprav, skoraj bi lahko rekli da v manjši meri nekontrolirana tejnja po širjenju gospodarskih kapacitet. To prizadevanje za dobrobit delovnega človeka je brez dvora pozitivno in bi mu samemu sebi ne bilo kaj prigovarjati. Pomeni prispevek k reševanju komunalnih problemov, ki predstavljajo težko skrb vseh ljudskih odborov in od katerih rešitve je neposredno odvisen življenjski standard delovnega človeka. Gre samo za vprašanje, ali smo s tem delovnemu človeku dejansko koristili.

Vprašanje življenjskega standarda je v najozji zvezi z investicijami. Življenjski standard skušamo med drugim dvigniti prav na račun zmanjšanja investicij v njihovem deležu pri skupnem nacionalnem dohodku, pa čeprav lahko ob večjem dohodku absolutno celo rastejo. Če hočemo priti do konsolidacije našega gospodarstva, do večje stabilnosti v cenah, se moramo na vsak način držati proporcev, ki so odredjeni z veznim družbenim planom. Rušenje teh proporcev pomeni delovati direktno proti politiki dvigovanja življenjskega standarda. Dober namen takih investicij sam po sebi še ne opraviči njihove negativne vloge na naše splošne gospodarske odnose. Res je tudi, da grad-

problem skrbi za delovnega človeka, ki se skriva za temi investicijami. Za temi investicijami očitno tiči prizadevanje, da bi se zlasti gradilo več stanovanj, več komunalnih naprav, skoraj bi lahko rekli da v manjši meri nekontrolirana tejnja po širjenju gospodarskih kapacitet. To prizadevanje za dobrobit delovnega človeka je brez dvora pozitivno in bi mu samemu sebi ne bilo kaj prigovarjati. Pomeni prispevek k reševanju komunalnih problemov, ki predstavljajo težko skrb vseh ljudskih odborov in od katerih rešitve je neposredno odvisen življenjski standard delovnega človeka. Gre samo za vprašanje, ali smo s tem delovnemu človeku dejansko koristili.

PARTIZANI - TEHNIKI!

Obveščamo vse člane bivše Centralne tehnike, gradnega sindikata, ostale borce in njihove znance, da bo na Dan borca, v petek 4. julija 1958, v Kočevski Reki velika partizanska slavnost, ki jo prireja krajevni odbor Zveze borcev Kočevska Reka.

PO JUGOSLAVIJI...

Medicinski fakulteti pa odbor priporoča, naj svoje učne programe prilagodi skrajšanemu študiju.

TOVARNA ANTIBIOTIKOV V SISKU

V tovarni »Segestice« v Sisku bodo odprli obrat za proizvodnjo antibiotikov in sicer penicilina, streptomicina in še nekaterih drugih. Za proizvodnjo je že zagotovljena surovinska baza.

2200 NOVIH STANOVANJ V MAKEDONIJI

Po kalkulacijah in cenitvah domnevajo, da bodo letos v Makedoniji porabili za graditev stanovanj 5 in pol milijarde dinarjev. S temi sredstvi bodo zgradili nad 2200 novih stanovanj. Vendar v to vstopo ne spadajo sredstva, ki so jih vložili v gradnjo novih stanovanj neke posejanezniki. Tudi takih stanovanj ne bo malo, zato bo število novih stanovanj v Makedoniji letos nedvomno precej veliko.

KREMATORIJ NA MIROGOJU

Zagreško pokopališče, znani Mirogoj, je že povsem polno. Pokopavajo le še v družinskih grobnicah, medtem ko za nove grobove ni več prostora. Tudi novo pokopališče v Mirogoju bo čez nekaj let polno. Zato se resno pripravljajo na gradnjo krematorija, za katerega je že odobren prostor na Mirogoju. Mnenja so, da bo krematorij dograjen 1961. leta. S tem se bodo znižali tudi pogrebni stroški.

SERVIS ZA POMOČ KULTURNO - PROSVETNEMU DELU

Pri glavnem odboru »Ljudske prosvete« v Skoplju so nedavno ustanovili poseben servis, ki bo pomagal dramskim skupinam ter kulturno-umetniškimi društvom na vasi. Preskrbovali jih bodo s sceniskimi in drugimi rekviziti. Ugovorili so namreč, da se je aktivnost posameznih dramskih skupin ter kulturno-umetniških društev po vaseh zmanjšala prav zaradi pomanjkanja raznih rekvizitov. Ta servis bo pomagal tudi kulturno-prosvetnim društvom v mestih.

SKOPSKI STUDENTI BODO ODŠLI NA KOZARO

Pohoda na Kozaro, ki bo letos poleti, se bo prvičkrat udeležilo 600 študentov pravnih fakultet iz vse države. Sodelovali bodo tudi študenti skopske pravne fakultete. Pohod organizira Zveza študentov zagrebske univerze. Računajo, da bo postal ta pohod tradicionalen. Udeleženci pohoda bodo obiskali znana mesta iz NOB v teh krajih.

Oh robu dodotkov

Straussov odhod

Odstop predsednika komisije za atomsko energijo ZDA admirala Lewisa Straussa pomeni mnogo več kot odhod ene same osebnosti ali potek službene dobe. Gre za kritično mnenje v Washingtonu v gladi sami ter med vlado in ameriškim Kongresom. Gre za bistvena in usodna vprašanja razorožitve, natančneje, za ustavitelj jadrskih poskusov.

Straussovo stališče do tega vprašanja postane takoj jasno, če brez posebne izbire, kar tako na slepo vzamemo eno izmed njegovih številnih izjav o jadrskih poskusih. Ni nobene zamenjave za poskuse z jadrskim orožjem, ki naj dokažejo, ali je jadrsko orožje taksno, kakršno smo pričakovali, da bo, je izjavil Strauss meseca aprila v govoru pred združenjem ameriških vojaških kuratorov, ko je izrazil mnenje, da morajo ZDA nadaljevati poskuse z jadrskim orožjem »tako iz človekoljubnih, kakor iz obrambnih razlogov. Potemtakem je očitno, da se je Strauss upiral ustavitvi jadrskih poskusov, če ne bi bil hkrati dosežen obširen razorožitveni sporazum, ki bi vseboval tudi prepoved proizvodnje atomskih bomb — pod učinkovitim mednarodnim nadzorstvom. V bistvu je to staro ameriško stališče, ki so ga dogodki prehiteli, oziroma ga prehiteljo. Lewis Strauss ga je zagrizeno zagovarjal tudi v spremenjenih pogojih.

Straussovo stališče se vedno zastopa večina vojaških izvedencev, medtem ko se nekateri vladni znanstveniki, v številni dr. Hansa Betheja, ki je bil predsednik svetovnega odbora za inspekcijske metode, dva tako imenovana člana Kongresa, kot sta senatorja Humphrey in Symington, dalje zagovorniki Stassenovih nazorov v znanjem ministrstvu in še marsikdo drug izven njega potegujejo za ločen sporazum o ustavitvi jadrskih poskusov.

Straussov odhod je pospešil tudi njegov spor s podpredsednikom skupnega kongresnega odbora za atomsko energijo demokratskim senatorjem iz New Mexica Clintonom Andersonom. Čeprav se ta dva že dolgo ne moreta videti, je v zadnjem času prišlo med njima do tako ostre spora, da je odhod enega ali drugega postal neizbežen.

Spor se je začel, ko je senator po televiziji obdolič ameriške vojaške kroge, da »vključajo nekaj v atomske bombe, da bi povečali radioaktivno sevanje, ne pa ga zmanjšali. Strauss je to obtožbo seveda zanikal v pismu skupnemu kongresnemu odboru za atomsko energijo. Ko so pismo prebrali, je senator Anderson vstal in ogorčeno izjavil, da ga je Strauss sprazaprav štirikrat imenoval lažnivca.

Ker obstaja zelo velika verjetnost, da bodo po letošnjih umazanih volitvah demokrati prihodnje leto nadzorovali Kongres, je tudi zelo verjetno, da bo senator Anderson postal predsednik skupnega odbora za atomsko energijo, to je človeka, s katerim bi moral Strauss najbolj tesno sodelovati. Toda senator Anderson in Strauss ne bi mogla nikoli sodelovati.

Toda mimo tega spora je postalo očitno, da so Straussovi nazori postali ovira za nadaljnjo razorožitveno politiko ZDA. Ze Eisenhowerjeva privolitev v konferenco strokovnjakov, ki naj bi v Zenevi proučili inspekcijske metode nadzorstva nad izvajanjem sporazuma o ustanovitvi jadrskih poskusov, bi bila precej dvomljiva, če bi Strauss ostal predsednik komisije za atomsko energijo še za nekaj let. Mož na takó ključnem položaju mora iti nekoliko v korak s časom. Če noče ali ne more, mu pač poiščite naslednika in se mu zahvalijo za pretekle usluge. Bip

Macmillan odpotoval v ZDA

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

London, 6. junija. (Po telefonu) Nocoj popolnó bo britanski premier krenil z letalom »Britannia« na svojo večdnevno turnejo po Ameriki, ki bo dolga 7000 milj. O vsobnih razgovorih ni bil izdan noben uradni komuniké, vendar z gotovostjo predpostavljajo, da bodo obsežne štiri glavne točke: 1. odnos med Vzhodom in Zahodom in vprašanje konference na najvišji ravni, 2. »medsebojna odvisnost« v okviru zahodne zveze, predvsem na področju nuklearnega in gospodarskega sodelovanja, 3. Srednji vzhod s poudarkom na libanonskih dogodkih in 4. odnos in stališče Francije ali, točneje rečeno de Gaullova politike do severno-atlantskega pakta.

V zvezi s temi razgovori so predvideni tudi trije javni govori (dva na ameriških univerzah in eden pred ameriškim novinarji) — prijateljsko srečanje v golfu med Mikom in Ikom.

Zadnja točka programa je bila povod, da je neki tujakinja karikaturno postavil neugodne prognoze za Macmillanovo turnejo glede na to, da je like, kar se gofja tiče, v daleč boljši formi, kot njegov gost. Današnji »Daily Telegraph«, list, ki je zelo blizu vladi, objavlja zanimiv članek v zvezi z Macmillanovim potovanjem. List poudarja, da razgovori ne bodo imeli značaja konference in da ni prišlo do njih zaradi nekih nujnih dogodkov, temveč čisto slučajno. Po trditvi »Daily Telegrapha« je Macmillana povabilo vseučilišče DePaulu v Indijani. Tedaj mu je Eisenhower ponudil, naj mimo grede obišče še njega. »Če boste obiskali DePaulu, zakaj ne bi preživeli ponedeljka v Washingtonu, da se skupno pomenimo?« Tedaj je uskočil tudi Eisenhowerjev brat Minton: »Baltimore

je zelo blizu Washingtonu. Ali ne bi prihodnje dni obiskali tudi našega vseučilišča?«

Tako je bila Macmillanova turnea izpopolnjena. Toda ker nobeno vseučilišče — nadaljuje »Daily Telegraph« — ni povabilo Lloyd, da ne bo v tej družbi navzoč. Zanimivo je, da vidi Telegraph v odsotnosti Lloyda dober znak za privatno-uradni weekend dveh državnikov. Če bi bil navzoč tudi Lloyd bi imeli razgovori — trdi list — značaj formalne konference, česar nobena stran ne želi. Čeprav se v takih priložnostih ni moglo iz-

Spopadi v Bejrutu

Bejrut, 6. jun. (AFP). Enote libanonske armade so danes zjutraj prišle v uporiško središče v Bejrutu v predmestje Bastu. Tanki in spremstvu pehotnih enot so zavzeli v tem predmestju najvažnejše zgradbe, ki so nasproti bivšega policijskega komisarata. Pri tej akciji se uporniki niso upirali vladnim silam.

Sestanek junija

London, 6. jun. (Tanjug). Obveščeni krogi v Londonu danes izjavljajo, da bo prišlo do sestanka strokovnjakov za kontrolo jadrskih eksplozij še ta mesec, ter izražajo optimizem zaradi ameriško-sovjetskega pristopa k sestanku najvišjih predstavnikov.

Sprejem sovjetskega predloga o sodelovanju predstavnikov Poljske in Indije s strani ZDA tukaj ocenjujejo kot pozitivno glede na to, ker je Sovjetska zveza sprejela sodelovanje Velike Britanije in Francije. V Londonu ne menijo, da je bistveno, kje bo sestanek, v Zenevi ali Moskvi. — Današnji »Manchester Guardian« prav tako piše, da priprave za sestanek potekajo ugodno.

Pomoč našega Rdečega križa Pakistanu

Beograd, 6. jun. (Tanjug). Na prošnjo Rdečega križa Pakistana, ki so jo poslali Ligi društev Rdečega križa za pomoč v cepivih proti koleri in kozam, bo Rdeči križ Jugoslavije v teh dneh poslal Rdečemu križu Pakistana približno 50 litrov cepila proti koleri, s katerim bodo lahko cepili približno 30.000 ljudi.

Bivanje Avda Huma na Poljskem

Varšava, 6. jun. (Tanjug). — Član zveznega izvršnega sveta Avda Huma, ki je na Poljskem kot gost poljskega ministra za finance Tadeusa Dietricha, je danes obiskal podpredsednika poljskega ministrskega sveta Piotra Jaroszewicza. V prisrčnem razgovoru, v katerem so sodelovali tudi poljski strokovnjaki ter jugoslovanski veleposlanik v Varšavi Rato Dugonjič, so proučili vprašanja gospodarskega sodelovanja in izmenjave izkušenj na področju finančnega sistema in sistema planiranja obeh držav.

Razpoke na Portugalskem

Na Portugalskem bodo po sedmih letih spet predsedniške volitve. Deset let nazaj so vzbujale posebnega zanimanja po svetu, ker je tam že trideset let v sedlu ministrski predsednik Salazar, ki vlada s pomočjo cerkve in policije. Toda med sedanjim predvolilnim bojem za volitve osmega junija je prišlo do nekaterih znamenj, ki kažejo, da Salazarjeva kandidata na volitvah ne bo zmagal, pač pa da je trideset let dolga doba, da se je celo v zamotvirjenem političnem življenju na Portugalskem nekaj zgnilo.

Na Portugalskem se dogajajo nenavadne reči. Zafiranec množice, ki že trideset let vdano prenašajo trdo roko ministrskega predsednika Salazarja, so razbije izlozbeno oclna razkošnih libanonskih trgovin v ulici Garrett in ulici Aurea. V teh izlozbenih oknih se med kristalnim steklom, najkisejšimi nogavicami, dragimi električnimi aparati, košati slika diktatorja Salazarja. Hvalošni trgovci so pod sliko postavili napis: »Trideset let miru v duhu ljudi in reda v upravi.«

Trideset let je dolga doba, posebno če bi bilo treba položati obračun o gospodarskem in socialnem napredku Portugalke. Ko je leta 1928 izbruhnila revolucija, je prišla na površje »anarhistna koalicijska vojakov.« ostenih republikancev, omejenih mešanov in prebrisanih nekultantov. Ti so vohali možnosti, da si prilaščijo kak došen monopol, uradni finančnega ministrstva pa so si od-

ogniti objavil skupnega komunikéja, se list nadeja, da ne bo vseboval ničesar, kar bi bilo podobno deklaraciji o skupnih ciljih, ki je bila izdana Jani avgusta in ki je, mimogrede rečeno, naletela v svetu na precej neugoden sprejem.

Od tedanjega srečanja je minilo že sedem mesecev. Toda »mnogi« sadovi, zasejani ob tej priložnosti, še niso prinesli nobene žetve — se pritožujejo tukaj nekateri konservativni listi. Ta kritika se nanaša na ostro opozicijo kongresa do Eisenhowerjeve obljube, da bo z Britanci delil vse tajnosti. Ameriški predsednik bo moral svojemu gostu pojasniti tudi ostale težave, ki jih ima s kongresom v zvezi s pomočjo tujini in svobodno trgovino, na čemer Britanci posebno vztrajajo.

Pred svojim odhodom je Macmillan izjavil, da če bi dopustili, da pade Zahod v novo gospodarsko krizo, bi s tem doživeli položaj, ki bi bil po svoji teži enak vojni agresiji. Priltem ni skrival, da je to predvsem odvisno od Amerikancev in njihove pripravljenosti odpreti denarico in finančni široki ekonomski protiofenzivo Zahoda. V tem vidijo Britanci enega najuspešnejših sredstev zahodne politike in tudi tekmovalnja s sovjetsko »spuščeno« ofenzivo.

Po londonskih tolačenjih se washingtonski razgovori o konferenci na najvišji ravni ne bodo potekali v znaku neke nerazume. Tu poudarjajo, da zaradi »nekih specifičnih momentov« v sedanjem položaju, vrhunska konferenca ni tako nujna, zaradi česar nad Macmillanom ne visi ozračje pritiska britanskega javnega mnenja, kot je bilo to pred dvema ali tremi meseci. Glede na ugoden razvoj priprav za sestanek izvedencev Vzhoda in Zahoda o tehničnih aspektih odkrivanja hidrogejskih eksplozij, pa govore tukajšnje prognoze, da bi lahko prišlo do sestanka zunanjih ministrov meseca avgusta in če bo vse dobro teklo, bi bila lahko konferenca na najvišji ravni še koncem decembra.

TELEGRAMI

COLOMBO — Cejlonska vlada je dala v hišni zapor 10 članov vodstva prepovedane federalne stranke. Federalna stranka je bila prepovedana takoj za tem, ko so proglasili v državi obredno stanje.

TUNIS — Tunizijski sekretariat za informacije je sporočil, da bo predsednik vlade Gane Nkrumah 9. junija prispeal na uradni obisk v Tunis.

ATENE — Predsednik ZAR Naser bo v jeseni uradno obiskal Grčijo.

CIPER — V Famagusti so včeraj razdelili lepake organizacije EOKA, v katerih piše, da bodo začeli z akcijo maščevanja proti britanskim vojakom in policijskim silam, če ne bodo prenehale s preiskavami in zapiranjem grebavištva.

NEW YORK — »New York Herald Tribune« pozdravlja v uvodniku odločitev Sovjetske zveze, da sprejme predlog predsednika Eisenhowerja o mednarodnem sodelovanju na Antarktiki.

OTTAWA — 150 milj severnozahodno od Ottawe bodo letos julija nadaljevali z izgradnjo prve kanadske atomske centrale.

LONDON — Generalni sekretar OZN Hammarskjöld je odpotoval danes z letalom iz Londona v New York, ko je bil povabljen za častnega doktorja cambridške univerze. Med dvo-dnevним obiskom v Veliki Britaniji se Hammarskjöld ni sestal z nobenim britanskim ministrom.

ZENEVA — Ameriški minister za delo Mitchell je izrazil pripravnost, da bo do jeseni prišlo do pomembnega zboljšanja v gospodarstvu ZDA. Ko je odprl generalno razpravo na konferenci mednarodne organizacije dela, je Mitchell izjavil, da je ameriška vlada v zadnjih šestih mesecih sprejela mnoge ukrepe za ozdravljenje gospodarstva.

CANBERRA — Predstavnik avstralske vlade je slični izjavil v Canberri, da namerava avstralska vlada na področju Voomeer organizirati največjo poskusno področje na svetu za poskuse z balističnimi izstrelki. Predstavnik je dodal, da bodo nove terene uporabljali samo za poskuse jadrskih in konvencionalnih orožij.

Srečanje predsednika francoske vlade generala de Gaulle s generalom Massujem v Alžiru.

FLN proti de Gaulle

Sporočilo izvršnega koordinacijskega komiteja alžirske narodnoosvobodilne fronte

KAIRO, 6. jun. (Tanjug). Izvršni koordinacijski komitej alžirske narodnoosvobodilne fronte (FLN), ki zaseda v Kairu, meni, da je de Gaulle s svojimi predlogi o integraciji Alžirije »uničil vsako možnost reševanja alžirskega problema z razgovori na osnovi priznanja alžirske neodvisnosti.«

V zvezi z de Gaullovim govorom v Alžiru je izvršni odbor FLN objavil v Kairu sporočilo, v katerem poudarja, da de Gaulle ni šel samo »po poti dosežanih francoskih vlad, temveč je sprejel tudi stališče francoskih ekstremistov v Alžiru«. Osvobodilno gibanje obtožuje generala de Gaulle, da namerno »prezira duh in boro alžirskega naroda, kakor tudi odločnost narodov Magreba, ki verujejo, da je neodvisnost Alžirije rešitev vseh severnoafriških problemov.« Na

koncu sporočilo poudarja, da general de Gaulle »nosi vso odgovornost za nadaljevanje vojne v Alžiriji in morebitne posledice njene razširitve na druge države Magreba.«

Kakor poudarja sporočilo, je sedanjí položaj velik preizkus resolucije tangerske konferen-

ce Istiklala, Neodesturja in FLN«. Na nedavni konferenci v Tangerju so tri vladajoče stranke Magreba sprejele odločitev »o totalni podpori borbi alžirskega naroda« ter zahtevale umik tujih, še posebno francoskih čet, iz notranjosti Maroka, kakor tudi prenehanje vsih izkoriščanja tega ozemlja vseh držav kot oporišča za agresijo proti Alžiriji. Konferenca je pripravila sestavo alžirske vlade. — Krogi blizu FLN v Kairu poudarjajo možnost, da bo v kratkem sestavljena.

Tibor Tardos izpuščen

Budimpešta, 6. jun. (Tanjug). Predstavnik madžarske vlade je danes potrdil, da so madžarskega književnika Tiborja Tardosa pred nedavnim izpustili iz zapore. Tibor Tardos je bil obsojen skupno z madžarskimi književniki Tiborjem Derijem, Djulom Hajem in Zoltanom Zelkom zaradi svoje aktivnosti v oktobrskih dogodkih. Tardos je bil obsojen na leto in pol zopora in je bil zaprt približno leto dni.

Atomska raziskovanja na Danskem

Kjöbenhavn, 6. jun. (Reuter). V bližini Kjöbenhavna so danes svečano odprli prvo dansko postajo za atomska raziskovanja. V prvo dansko postajo za atomsko raziskovanje so vgradili reaktor ameriške proizvodnje. Druga dva večja reaktorja bodo instalirali do konca prihodnjega leta.

»ELEFTERIA« O SOVJETSKIH KREDITIH

Atene, 6. jun. (Tanjug) V zvezi z odločitvijo sovjetskega kredita Jugoslaviji je atenski list »Elefteria« izrazil mnenje, da je novi spor med obema državama prav tako nevaren, kakor štiti iz leta 1948. List piše, da postavlja nova odpoved pred Jugoslavijo velike probleme, ter dokazuje hkrati poraz Sovjetske zveze v njenih naporih, da bi vrnili svoje nadzorstvo Jugoslaviji.

Radioaktivni dež na Tihem oceanu

London, 6. jun. (Reuter). Moskovski radio je javil, da je neka sovjetska ladja za znanstvena raziskovanja v okviru programa mednarodnega geofizičnega leta bila prisiljena prenehati z raziskovalnimi deli na Tihem oceanu, približno 300 milj zahodno od Marshallskih otokov, ker je prišla v območje radioaktivnega dežja. Na tem področju delajo ZDA poskuse z nuklearnim orožjem.

V takem položaju, poudarja list, ostaja Jugoslavija dosledno zvesta stališču aktivne nevtralnosti. »Elefteria« nadalje izražajo misljenje, da ideološka nesoglasja ne morejo opravičiti naj-novejše spremembe v sovjetski politiki. Beograd je s svoje strani naredil nekatere koncesije, toliko, kolikor mu je dopuščala neodvisna politika in da

bi zadržal dobre odnose s Sovjetsko zvezo. List meni, da ne obstoja točen odgovor na vprašanje, zakaj se je vse to pripetilo. Vendar se domneva, piše »Elefteria«, da gre predvsem za obujanje stalinistov znotraj sovjetskega vodstva.

sem protiliberalen, protiparlamentaren in protidemokracičen.

Eden izmed njegovih namestnikov pa je lanj dejal: »Demokracija je zahrbtna bolezen, ki jo moramo poljubiti s tem, da krepimo ljudi z vitamini družinske in domovinske ljubezni in s strahom božjim.« Policijski skrbi predvsem za strah božji.

Pri vsem tem je težko razumeti, da je prišlo v zadnjih dneh na Portugalskem do precejšnjih nerodov na zborovanjih opozicijskega kandidata generala Humberta Delgada. Laneski november so bile volitve v parlament (te so vsaka štiri leta), leto osmega junija pa bodo volitve za predsednika republike (vsakih sedem let). Leta 1945 je Salazar v strahu pred zahodnimi zveznicami in da bi pokazal svojo »demokracičnost«, čeprav je vsjo vojno podpiral nemške in italijanske vohuine in je šel s porazom oči zamenjal Museo-linjevo sliko na pisalni mizi s papežev, »dovolil« opozicijo nekaj tednov pred volitvami. Toda vsi opozicijski kandidati, kolikor so bili sploh potrjeni, niso bili na parlamentarnih volitvah. Letos pa je položaj bistveno drugačen.

Pred letošnjimi predsedniškimi volitvami so se izkristalizirale tri opozicijske skupine. Prva skupina se imenuje »demokratski socialni direktoriji«, ki je od vsega začetka sklenili bojkotirati volitve, »ker vlada

ni dela nobenih jamstev, da bodo le-te svobodne.

Druga skupina se imenuje »demokratska opozicija«. Ta si je izbrala za svojega kandidata dr. Arlinda Vicenta. Pred nekaj dnevi je ta odstopil v korist najmočnejšega opozicijskega kandidata generala Humberta Delgada, kandidata tako imenovanih neodvisnih, General Delgado je izšel iz vladnih vrst, saj opravlja funkcijo direktorja civilnega letalstva in je bil nekaj časa celo portugalski zastopnik pri Atlantiskem paktu. General v svojih izjavah ne izbira izrazov. Naravnost je obtožil Salazarja, da ga ovira v predvolilnem boju, da policija napada njegove pristaje na zborovanjih, da jih zapira in premeta. Večkrat je tudi poudaril, da bo »vrgel Salazarja, če bi bil dovoljen za predsednika republike«. Tako ostrih besed Salazar ni navajen poslušati. Vladna stranika, nacionalna unija, bi prav rada obesila generalu Delgadu vzdevek komunist, toda pri najboljši volji tega ne more. Saj je Delgado direktor civilnega letalstva in je bil delegat Portugalske pri NATO.

To pa, kar je značilno za sedanjí predvolilno borbo na Portugalskem, je vznemirjenje, ki se je polastilo množici. Kdo je se videl, da bi ljudje s kamernjem napadali policijo? In vendar je prišlo v več mestih do takih nerodov in incidentov, ki so hudo vznemirili in cerkve in bojkotirati volitve, »ker vlada

novembra postala za mesec dni ilegalna, je zdaj pokazala spreminjen obraz. Ta spreminjen obraz je videti tudi v množici demonstrantov, ki izražajo njo do diktatorja in njegove policije Salazarja pa kljub temu meni, da »lahko računata, da bo nadaljeval delo ob podpori in razumevanju in lojalnosti portugalskega naroda.«

Poznavalci razmer na Portugalskem pravijo, da ni dvoma, da bo Salazar spet zmagal. Pripominjajo pa, da so se v njegovi stavbi že pokazale razpoke, da kaže njegov aparat znamenja utrujenosti. Kako sicer razložiti opozicijo generala Delgada, ki je izšel iz vladnih vrst?

Naj bo tako ali drugače, eno drži, da se Salazarjev sistem maje. Njegova nacionalna unija ne imenuje Delgado zamen »javno nevarnost«. Tri deset let zaostali (Portugalska ima največ nepismenih v Evropi), zatiranja in nesposobnosti je le predloga doba. Cerkev se mora da že pripravljata, da bo čez kakih sedem let — če bo tako dolgo trajalo — potiskala novega Salazarja in naprej »živala« sadove bogastva v božjem imenu. Toda morda se bo izkazalo, da je to račun brez krčmarja. Medtem pa vladni predsedniški kandidati pripravljata, da bo izvoljen in da bo postojno orodje v Salazarjevih rokah, ta pa v rokah cerkve. Toda sedanjí predvolilni boj na Portugalskem ne bo ostal brez posledic. B. Paz

General Delgado

SOBOTA, 7. JUNIJA: Zorica
Na današnji dan leta 1944 so enote V. slovenske brigade...

Dr. Radu Komadini čestitajo za promocijo na medicinski fakulteti: ata, mama in teta Lina.

Maturantke letnika 1948, III. c razreda Ekonomskega tehnikuma praznujejo 10-letnico...

PIKNIK V SISKI
Društvo prijateljev mladine terena Hinko Smrekar Ves vabi v nedeljo, 8. junija...

PIKNIK
v Mostecu za Silemskim hribom
Godba, ples, bogat srečevalni zmerne cene jedi in pižak...

Zelodolci katar, čir na želučcu in dvanajsterniku ter katar debelega črevesa zdravite z uspešnim...

KAM PA DREVI? NA POLETNO PLESNO ZABAVO, ki bo v dobro zaračun festivalni dvorani na Trgu VII. kongresa...

RECEPT za nego lica: Redno uporabljaj za nego kože samo kvalitno masno kremo ULTRAGRAN...

ZA OTROŠKO KOZO
NAJBOLJŠA KREMA!

Zaradi vzdrževalnih del na prenosnih napravah bodo v nedeljo, 8. junija od 4 do 12 ure zaradi nujnih vzdrževalnih del na elektroprenosnih napravah...

Podjetje Elektro Zirovnica sponzorira, da bo v nedeljo, 8. junija od 4 do 12 ure zaradi nujnih vzdrževalnih del na elektroprenosnih napravah...

GLEDALISCA
DRAMA
Sobota, 7. junija, ob 20: Zmave...

RAZSTAVE
Razstavo H. Smrekarja v Narodni galeriji v Ljubljani...

KONCERTI
Koncert Primorskega akademskega orkestra v Muzikodvoru...

OPERA
Sobota, 7. junija, ob 20: Verdi - Otello...

Operni solistom, ki bodo v nedeljo, 8. junija, ob 16.30 v Operi izvajali koncertni program...

Tragično je preminil v cvetu mladosti član našega kolektiva

Lovro Bozovičar
Na zadnji poti ga bomo spremili v soboto, 7. junija 1958, ob 16.30 izpred pokopališča na Dobrovi pri Ljubljani...

Kolektiv in uprava Montažnega podjetja »Toplovod«, Ljubljana.

Sredi neomnega dela nam je umrl preljudi mož, oče in stari oče

prof. PETER POTOČNIK
Pogreb našega nepozabnega pokojnika bo v soboto, 7. junija 1958, ob 15.30 iz Petrove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoče družine: Potočnik, Habjan, Lobe in Medič. Ljubljana, 5. junija 1958.

PREDAVANJA
Astronomska sekcija vabi na kratka predavanja z diapozitivi o osnoku, o Luni in iz področja zgodovine astronomije...

MESTNO GLEDALIŠČE
Ljubljana - Gledališka pasaza
Sobota, 7. junija, ob 20: Kulund - žil 'Usode'...

SOLSTVO
SPREJEMNI IZPITI NA SREDNJI GLASBENI ŠOLI V MARIBORU bodo 12. junija 1958 od 8. ure dalje...

RAZPIS STIPENDIJ
Upravni odbor bolnišnice za predškolsko invalidno mladino na Sitarji gori pri Gorici razpisuje za leto 1958-59 naslednje stipendije v medicinskih solah:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki razpisuje na podlagi 310. člena ZJU naslednja delovna mesta:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

MARIBOR
Sobota, 7. junija
Dežurna lekarnica: Melje, Meljska cesta 2.

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

RAZPIS
RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA doma Ljubljana-Center razpisuje delovna mesta za:

SPORED ZA SOBOTO
KINO UNION - ameriški barvi glasb. film 'NEZNI AKORDI'...

KINO 'KOMUNA' - vrhovno nem. barvni film 'LAZNI KAPETAN'...

KINO 'SLOGA' - jugosl. film 'PO- IŠCI VANDU KOS'...

KINO 'SISKA' - angl. barv. film 'SEMENI ZELJA'...

TRIGLAV - šk. barvni film 'DOBRI VOJAK SVEIK'...

LITOSTROJ - franc. barv. film 'NANA'...

VEVCE - amer. barv. film 'KLEOPATRA'...

NOVO MESTO 'KRKA' - amer. barv. film 'SEDEM LET ZVOSTOBE'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

MALI OGLASI
SLIKE ZA LEGITIMACIJO izdelal najhitreje - FOTO HOLYNSKI...

MALI OGLASI
DVE FRIZERSKI POMOČNICI želita spremljati službo...

MALI OGLASI
FRIZERSKO POMOČNICO, dobro sprejemam takoj...

MALI OGLASI
ELEKTROKARJA in orodjarja sprejemam takoj v službo...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

SPORED ZA SOBOTO
KINO UNION - ameriški barvi glasb. film 'NEZNI AKORDI'...

KINO 'KOMUNA' - vrhovno nem. barvni film 'LAZNI KAPETAN'...

KINO 'SLOGA' - jugosl. film 'PO- IŠCI VANDU KOS'...

KINO 'SISKA' - angl. barv. film 'SEMENI ZELJA'...

TRIGLAV - šk. barvni film 'DOBRI VOJAK SVEIK'...

LITOSTROJ - franc. barv. film 'NANA'...

VEVCE - amer. barv. film 'KLEOPATRA'...

NOVO MESTO 'KRKA' - amer. barv. film 'SEDEM LET ZVOSTOBE'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

JESENICE 'RADIO' - ob 16. franc. film 'ZLA SREČANJA'...

JESENICE 'PLAZVA' - jugosl. barv. film 'POP CIRA IN POP SPIRO'...

MALI OGLASI
SLIKE ZA LEGITIMACIJO izdelal najhitreje - FOTO HOLYNSKI...

MALI OGLASI
DVE FRIZERSKI POMOČNICI želita spremljati službo...

MALI OGLASI
FRIZERSKO POMOČNICO, dobro sprejemam takoj...

MALI OGLASI
ELEKTROKARJA in orodjarja sprejemam takoj v službo...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam lepo dvošobno stanovanje...

MALI OGLASI
KRAJN - LJUBLJANA! Zamenjam le

ZA MIR IN NAPREDEK ČLOVEŠTVA

Na sliki vidimo sovjetskega znanstvenika Georgija Skrabina pri raziskovalnem delu v mikrobiološkem laboratoriju univerze Rudger v New Brunswicku (ZDA). Tu dela po navodilih velikega Waksmana, Nobelovega nagradjenca (antibiotiki). V okviru sporazuma o kulturni izmenjavi med ZDA in Sovjetsko zvezo bo bival v Ameriki 6 mesecev.

Znanost je kljub vsemu mednarodna! Vedno več je ljudi, ki so prepričani, da so stiki med narodi poročstvo za mir in napredek.

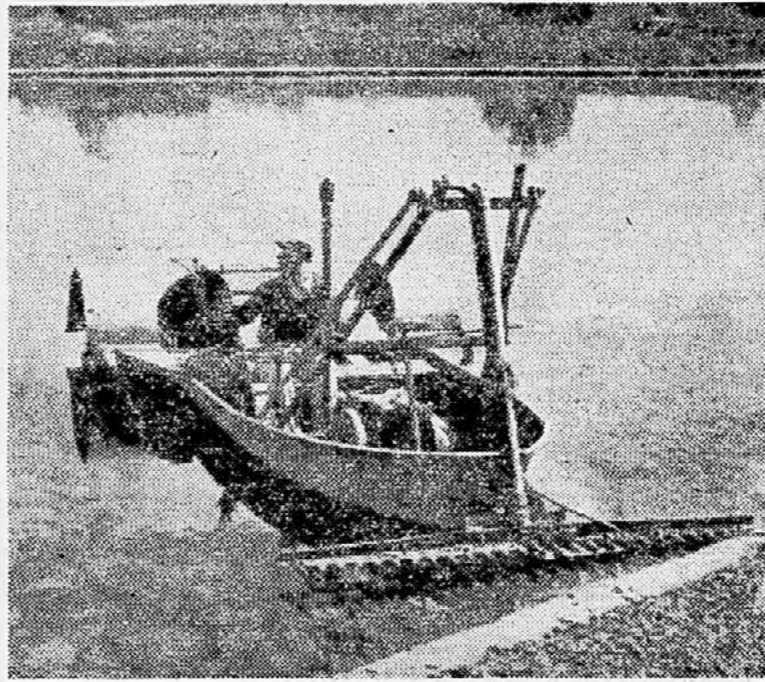
Nagrada „Decouverte“ 1958

Združenje francoskih znanstvenih novinarjev je zbralo med velikimi francoskimi dnevniki in periodičnimi publikacijami vsoto 1.100.000 frankov za letošnjo nagrado „Decouverte“ ter jo razdelilo med šest nagradencev:

Paul Laurens je izumil mikrofon, dolg 8 mm in širok 1,6 mm, ki ga je mogoče uvesti v srce s posebno sondo in tako mnogo bolje pregledati ta organ kot s stetoskopom.

Guy Soulage in Robert Serpolay sta razpršila meglo: prvi pri Clermont-Ferrandu s srebrno joduro, drugi pa na letališču

Lyon-Bron s propanovo tekočino. Suzanne Dargassies, Jeanne-Claudie Larroche in Elisabeth Swiereewski so se lotile fetalne anoksije, glavnega vzroka smrti novorojenčkov in pa premnoge zaostalosti. Prva znanstvenica je doletela znake, po katerih je mogoče ugotoviti to bolezen takoj

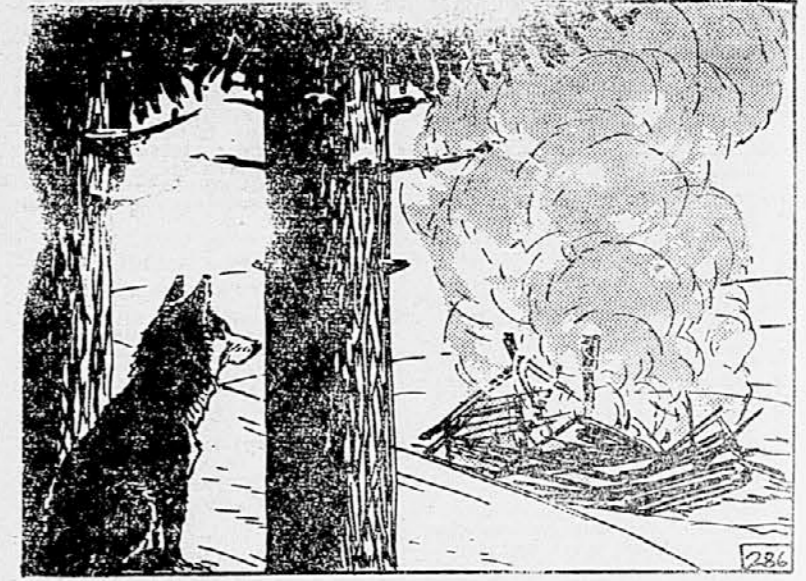

Pred kratkim so izraelski buldožerji začeli kopati prekop blizu sirske meje (pri jezeru Huleh). Sirčiji so obdoližili Izraelce, da kopljejo v demilitariziranem pasu. Prišlo je do streljanja in do treh smrtnih žrtev: enega Sirijca, enega Egipčana in enega Izraelca. Potem je general Carlson von Horn dosegel, da se prenehale sovražnosti. Po natančnejših topografskih preiskavah se je pokazalo, da so buldožerji res prodrli na prepovedani pas. Izraelske ekipe so se pomaknile za nekaj metrov na zahod in prvi nesporazum med Izraelom in novo Zdr. arabsko republiko se je končal mirno. — Menimo, da bi že bil čas, da se Bliznji Vzhod posveti boju, ki ga je vredno bojevati, namreč boju proti puščavi. — Na sliki: poseben stroj, s katerim čistijo vodno gladino umetnega rezervoarja v Negevu.

J.O. CURWOOD

BAREE

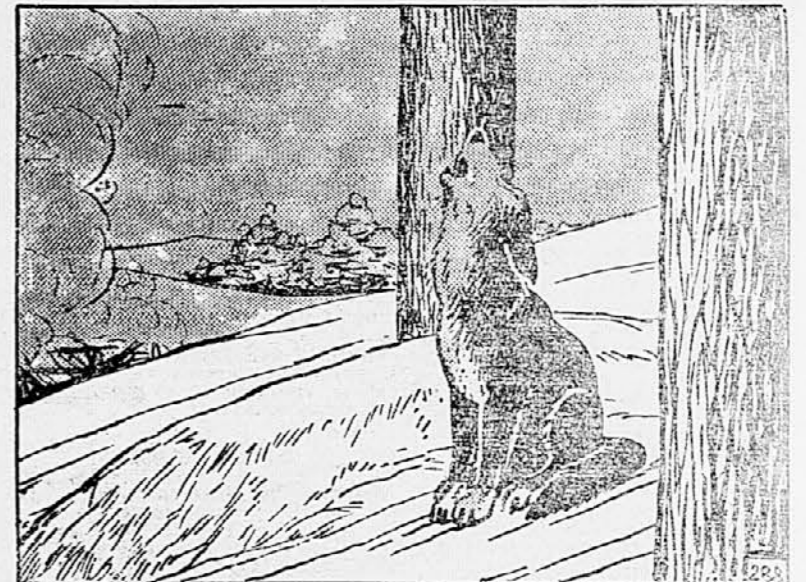
RIŠE: MIKI MUSTER

286. Baree je zavohal dim in se napolnil od prepada proti hiši. Ko je prišel na jaso, Pierrotovega doma ni bilo več. Gost dim se je dvigal nad pogoriščem. Baree je dolgo časa sedel, gledal in razmišljal. V kratki uri se je njegov svet tako močno spremenil! Ni bilo več hiše, ne Nepese, ne Pierrota. Vsega tega ni mogel razumeti.

287. Sele čez dolgo časa se je Baree splazil izpod nizkih vej. Previdno se je izognil tistim ostankom pogorišča in se počasi bližal pasji ogradi. Ko je stopal mimo visoke smreke, se je za minuto ustavil in pazljivo ovohaval gomilo pod svežim snegom. Ko je šel dalje, so bili njegovi koraki še bolj žalostni in počasni kakor prej.

288. Pasja ograda je bila odprta in prazna. McTaggart je prepodil pse. Spet je Baree sedel in žalostno zavpil. Poslavljaj se je od Pierrota. Ko je ob robu prepada zaleval za Nepeso, je bilo njegovo zavijanje premešano z dvamom, z negotovim upanjem. Sedaj je zvenelo drugače. Trije sežnji zemlje Bareeju niso mogli prikriti resnice...

Sanje marsikaj povedo čeprav ne prerokujejo

Kmalu potem, ko sta zakonca Curie odkrila radij, si je sloveč danški znanstvenik Niels Bohr zadal nalogo, da bo napravil model atoma. Toda delo mu ni šlo izpod rok. Neke noči pa se mu je sanjalo, da je na Soncu — sredi gorečega plina. Mikso so svigali planeti. Nenadoma se je plin strdil in planeti so spremenili smer: začeli so krožiti okrog Bohra. V tem trenutku se je slavni atomist zbudil in ugotovil, da je pravkar odkril, kakšen je pravzaprav atom.

Rihard Wagner je prvč slišal svojo uverturo k »Renskemu zlatu« v sanjah. Robert Stevenson je dobil zamisel za svoj sloveči roman »Doktor

Jekyll« med spanjem. Veliki angleški pesnik Coleridge je zaspal, ko je bral zgodovinsko knjigo o kitajskem cesarju, ki je dal zgraditi sijajno palačo. V sanjah je videl palačo tako jasno, da so mu prihajali verzi pesnitve »Kubla Khan« — biser- ra angleške literature — kar sami na ustnice, ko se je zbudil.

Se bolj presenetljiva je zgodba o švicarskem zoologu Agassizu, ki se je poslavil z rekonstrukcijami nekaterih fosilov. Dva tedna se je zaman mučil, da bi po nejasnem vtisu v kamnu ugotovil, kakšni so bili manjkajoči deli neke izumrle živali. Nato jih je videl v sanjah. Ko se je zbudil, jih je

aparatom (encelografom), ki ga precej uporabljajo v zdravniški praksi, postovoljcem med spanjem, utripanje vek in spremembe v možganih. Trdi, da trajajo sanje od treh do petnajst minut, čeprav se nam zdi, da sanjamo ure in ure. Zenske sanjajo baje večkrat v »barvah« kot moški.

V Moskvi je celo poseben »Inštitut za sanje«. Med spanjem se dotikajo prostovoljcev z različnimi stvarmi, jih obdajajo z vonji, šumi. Raziskovanj o sanjah je začel sloveči Fran- cois Hervey, ki je baje mogel sanjati, o čemer je hotel. Na ugotovitve, ki bodo v zvezi s hipnozo nedvomno presenetljive, je pomembno, ne bo treba več dolgo čakati.

Novi sovjetski načrt z Mesecem

Radio Moskva poroča o zanimivih načrtih sovjetskih znanstvenikov. Izstreliti hočejo velikanski robot, ki bo pristal na Mesecu in katerega gibanje bo vodil z Zemlje. V prvi stopnji raziskovanj Meseca s temi roboti bodo potrebovali nekaj deset tisoč ton posebnega goriva. Znanstveniki bodo opazovali po televizijskih sprejemnikih, kaj se dogaja sto tisoč milj daleč v vesolju. Dalje poroča sovjetski radio o načrtih za medplanetarne postaje v višini trideset tisoč kilometrov. Obkrožale bodo Zemljo s hitrostjo 3 km/h v smeri zemeljskih obrotov in bodo videti nepremične.

Pomen burmanskega »U«

Burmanska imena so čisto zelo nerazumljiva za tujce. Imen Burmanci ne podedujejo iz rodu v rod. Tudi poročena žene ne prevzamejo vedno imena svojih mož. Mnoga burmanska otroška imena pomenijo na primer dan otrokovega rojstva. Poleg teh posebnosti je v Burmi še več takih, katerim tujec prav gotovo ni kos.

»Maung« in »Ma« nekako odgovarjata našemu »gospod« in »gospa«, vendar je to čisto tudi navadno krstno ime. Predpone, pripone in zloge pridajajo večinoma glede na starost, položaj ter ugled osebe. Če je »Maung Saw Tin« starejši od 20 let ali malo premožnejši, ga imenujejo »Ko«. Če pa je že v letih in ima zelo velik ugled ter premoženje, dobi še predpono »U«.

Dvamajst let pod vodo

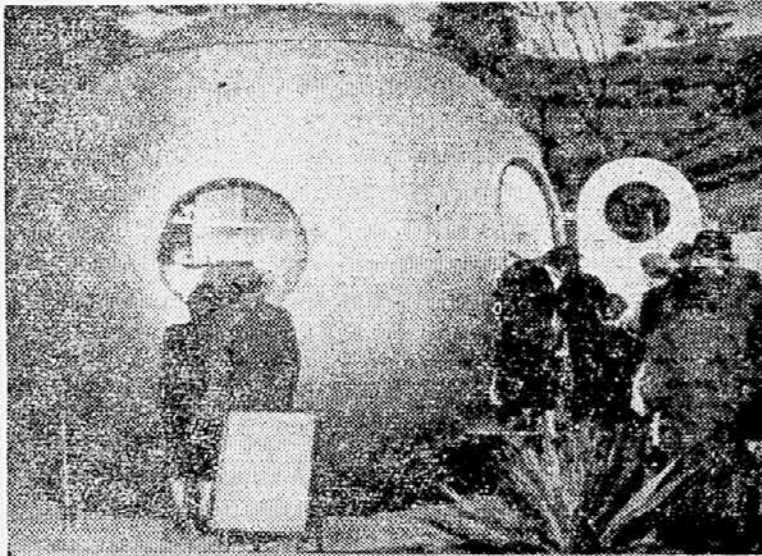
Nemci so maja, leta 1945, tik pred kapitulacijo potopili eno svojih najmodernejših podmornic. Ko so jo lani pred zimo dvignili, so ugotovili, da je orožje in municija še vedno uporabna. Celo občutljivi torpedi so se ohranili. Obnova podmornice, ki je rjavela dvamajst let 18 metrov pod morskno gladino, je stala 15 milijonov mark, nova podmornica pa bi stala najmanj desetkrat toliko.

»MLIN NA VETER« s 16.000 KS

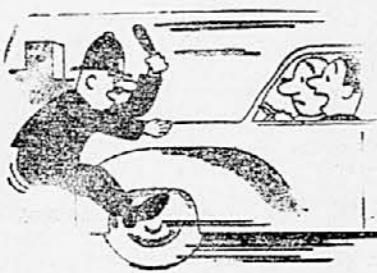
resnici premagovati v zraku. Če se utrga krilo vijaka, ne bo človeških žrtev, posebni aparati pa bodo pokazali, zakaj je prišlo do tega. Tako je torej vsotica za izgraditev tega mlina na veter, visokega 25 metrov, z močjo treh modernih električnih lokomotiv, gotovo koristno porabljena

Odkar se je udomačil helikopter, je porabil ameriški inženir ruskega rodu Sikorski astronomске vsote, da bi obdržal svoje prvenstvo. — Pred kratkim je dal zgraditi posebno napravo, namenjeno poskusom z novimi velikanskimi rotorji. Kri- la tega »mlina na veter« so v resnici deli velikanskega vijaka novega tipa helikopterja za prevoz večjega števila potnikov. Posebni motorji z največjo močjo 16.000 KS pogonjajo motor in mu pri poskusu nalagajo dvakrat ali trikrat večji napor od tistega, ki ga bo moral novi tip helikopterja v

Na letni razstavi »idealnega doma« v Londonu se obiskovalci zelo zanimajo za to okroglo hišo, izdelano po načrtu nekega nemškega inženirja. Namenjena je za potrebe Belgijskega Konga. Hišo je mogoče prenesti s helikopterjem in s splavom. Zaradi okroglih sten ni manj prostora; narobe, celo okrogla oblika omogoča, da so v vsakem prostoru globoko vzdane omare.

PROMETNI MILICNIK V ZADREGI

— Doktor se ne ustavi, nama ničesar ne more! —

hotel narisati, toda zaman. Se- le ko si je zvečer pripravil poleg postelje papir in svinčnik, se mu je to posrečilo. Med spanjem je namreč narisal vse manjkajoče dele.

Znanstveniki se danes resno ukvarjajo s sanjami. »Rand Corporation« — oddelek ameriškega letalstva — že nekaj let dela poskuse na prostovoljcih. Medtem ko spijo, jim glasno berejo formule, navodila in podobno. Vendar do kakih posebnih doživetij še niso prišli. Zdravnik Kleitman s čikaške univerze je meril s posebnim

»Ne.« V garaži je bilo vse tiho. Lepotec je spet nekaj iskal v svojem obrazu. »Nisem preveč poslušal tistega, kar mi je pripovedoval.« Še vedno je bil živčen.

Tega nisem razumel, kot večine stvari, ki so se dogajale. Nehote sem vprašal, »Kdo?«

»Howard Pine,« je rekel, »tisti, ki se je zaletel v Raya Teacherja,« je odgovoril lepotec. »Ime in naslov sem dobil v časopisu. Povedal mi je, da so policaji spravili Rayov kovček v ta avtomobil. Pa še nekaj mi je povedal, kar se mi ni zdelo važno. Rekel je, da se mu zdi, da je Ray stopil iz avtomobila, ki ga je nekaj minut kasneje peljal v bolnišnico. Torej iz tega avtomobila. Iz avtomobila, ki ga je šofirala tvoja žena.«

»To je neumnost.« Bil sem popolnoma hripav. »Teacher je šel čez cesto pred tem avtomobilom. Howard Pine ga verjetno sploh ni videl, do trenutka, ko se je zaletel vanj.«

Lepotec je nadaljeval, kot da me ne bi bilo. »Pine je povedal, da se je Ray pobral, stopil k avtomobilu, govoril s tvojo ženo in nato vstopil. Zakaj pa naravnost k tvojemu avtomobilu? Saj se ujema. S tem postane jasno, zakaj nisi hotel vzeti pol tisočaka za kovček in zakaj si ga zaklenil v prtljajnik ter vrnil ključke proč.«

»Ko bi vsaj vedel, o čem govoriš,« sem rekel. Larry je potegnul pištolo iz žepa in jo držal v svoji široki levi s kazalcem na petelinu in palcem na zatiku. »Pomagati mu bomo morali, da bo spregovoril.«

»Pa še kako,« je pritrdil lepotec. »Precej tistega, kar bi rada vedela, nama lahko pove. Toda ne tukaj.«

Estherin glas me je pripravil do tega, da sem kar poskočil. »Ali si v garaži, Adam?« je poklicala skozi kuhinjska vrata. Videla je luč, seveda.

»Pazi, da ne pride sem,« je hripavo zašepetal lepotec. Prikimal sem. V tem smo si bili edini. »Tako pridem, ljubica,« sem rekel na glas.

»Ali si govoril s tistim, ki je prišel po kovček?« me je vprašala.

»Sedaj mu ga dajem.«

Potem je bilo tiho. Kuhinjska luč je ugasnila in mi smo spet zadihali. »Tepca sva,« je rekel Larry. »Njegova žena je danes popoldne šofirala in stavim, da ima svoje ključke.«

Stisnil sem pesti. Sklenil sem ga udariti. Morda ga ne bi mogel dovolj močno, ali pa bi me ustrelil, še preden bi ga dosegel. Toda trdno sem sklenil, da ga bom po ustih.

»Ali misliš, da se jaz tega nisem spomnil?« je jedko vprašal lepotec. »Seveda ima ključke, toda žensk ne bomo mešali sem.«

Larry se je posmešnil. »Jaz jo bom že pripravil do tega, da mi jih bo dala.«

Tresel sem se. Nameraval sem ga udariti. Nisem jima mogel povedati, da sem vrnil ključke v travo. Esther bi nas videla, ko bi jih iskali, in bi prišla ven vprašat, kaj iščemo. Ne glede na to, kaj bi storil, bi bila ona vmešana.

»Vem, kaj lahko ti storiš ženski,« je jezno rekel lepotec. »Toda tokrat ne. Zapomni si to!«

Larry je skomignil z rameni, jaz pa sem se malo oddahnil. »Kaj pa, če bi napravili takole,« je rekel Larry. »Odpeljala bova avtomobil s kovčkom in vzela Breena s seboj. Za to ne potrebujeva ključev.«

»Kaj pa avto, ki je parkiran na privozu?« je vprašal lepotec.

»Saj imamo ključ. Odpeljemo ga ven in potem —«

»Seveda, seveda. In potem odpeljemo še moj avtomobil izpred hiše. Tako bo kot na kakem prostoru za parkiranje, kjer prihajajo in odhajajo avtomobili. Cela sosesčina bo prišla ven in nas gledala. In gospa Breen bo tudi prišla ven gledat, kaj se godi.«

»Kaj pa potem predlagaš?«

»To morava opraviti gladko in v redu, ne da bi kaj tvegala,« je rekel lepotec. »Rada bi dobila kovček in rada bi se na dolgo pogovorila z Breenom. Lahko ga odpelješ na Coney Island z mojim avtomobilom. Se ti zdi, da boš zmogel sam?«

Larry se je zasmejal skozi nos. »Kaj mi pa more tale revček?«

»Jaz bom ostal tukaj in odprl prtljajnik. Nisem še videl ključavnice, ki je ne bi mogel odpreti brez ključa.«

»Pa ga odpri takoj, da bomo šli skupaj.« Lepotec je pogledal na cesto. »Preveč časa smo že potratili. Trajalo bo vsaj deset minut, preden ga odprem.«

»Kaj potem, če k... pride?« je rekel Larry. »Tega se že ne bojim.«

»Ali bi res tako rad uporabil pištolo?«

»Če pride on, bo to užitek.«

»Bodi pameten,« je rekel lepotec. »Breen naju je hotel samo zamotiti s tem, ko je rekel, da mu je telefoniral. Zakaj bi pa on klical Breena, če je Breen v njegovi tolpi. Njemu se zdi kovček prav tako varen pri Breenu, kot je bil pri Rayu Teacherju.«

»Torej imava časa dovolj,« je rekel Larry.

Lepotec si je grizel ustnico. »Jaz poznam ženske. Gospa Breen bo postala radovedna, kaj zadržuje njenega moža. Ali pa bo v skrbeh, ker ni prišel v hišo, in bo prišla gledat, kje je.«

»Torej te ona še vedno moti,« se je posmešnil Larry.

»Ženske vedno zapletejo stvari. Nočem imeti še nje na grbi. Breen bi lahko postal živčen, če pride. Streljanja pa nočem, vsaj tukaj ne in dotlej ne, dokler ne dobiva kovčka. Odpelji ga. Jaz bom zaprl vrata, ugasil luč in delal z žepno svetilko. Če bo pogledala skozi okno, bo videla, da je v garaži tema in bo mislila, da smo odšli. Če pa pride ona ali kdo drug, bom sam in se bom že kako izmotal.« Lepotec je pokazal svoje močne bele zobe. »Previdno in pametno. Samo tako rad delam.«

»Le da ne boš preveč pameten.« Larry je vtaknil pištolo v žep. »Pojdiva!« mi je ukazal.

Sel sem ven. Luč v garaži je ugasnila in vrata so se škripaje zaprla.

4. UMORJENEC

Mrak se je že zgodil v noč, toda Larry me je še kar dobro videl. Hodil je za menoj, dokler nisva prišla mimo avtomobila, nato pa je stopil na mojo desno stran, vendar ne približu. V drobcu sekunde bi me lahko ustrelil, čeprav bi se zdela vsa kemu obiskovalcu samo kot dva možka, ki gresta na cesto.